

RandKrant

MAANDBLAD VOOR DE INWONERS VAN DE VLAAMSE RAND

januari 2010 | jaargang 14 | #01

Vlaams Strategisch Gebied rond Brussel

De V van Vlaams maar niet van visie?

Alain Roelant en Isabelle Vleminckx

'Met een trompet is het altijd feest'

Vlaamse Rand lijkt steeds meer op Brussel

+ AGENDA

Accordeonist Filippo Gambetta

'Emoties delen zonder taalbarrières'

Opkomst en teloorgang van het glazen dorp

i

Tom Serkeyn is journalist bij Ring-tv en violist bij de Vilvoordse muziekgroep Zakdoek. Hij is geboren in Brussel en woont in Peutie.

Witse of Madonna

Een seksysymbool. Echt waar, ik heb het onlangs nog horen zeggen op de vRT: Witse, de smeris die het geboefte achterna zit in Halle omgeving, is volgens sommigen een seksysymbool. Hubert Damen, de Brad Pitt van de Vlaamse televisie. Tja, volgens mij scoort de burgemeester van Halle ook niet slecht, al is dat nog geen reden om hem de Tom Cruise van de Halse politiek te noemen. Ik deed een kleine rondvraag bij mijn vrouwelijke collega's op het werk en die zouden Witse nooit of te nimmer in hun beddenbak willen. Ook de stadsdichter van Halle vertelde me niet onder de indruk te zijn van het sex-appeal van Witse. Een sonnet over de televisieflik zit er dus voorlopig niet in.

Maar of je Witse nu een hete truffel vindt of niet, hij is ongemeen populair. Toch heb ik het moeilijk met die klabak in zijn grauwe, grijze frak. Ik heb er geen probleem mee dat de 'Halse' politiecommissaris tekeer gaat als een overspannen Maurice De Wilde wanneer hij een schurk uit Lembeek of Essenbeek ondervraagt, maar dat hij dat doet in nauwelijks verholen Antwerps stoort mij. Ik mis een tikeltje Hals taalidoom. Als ik dan al eens een flard Witse bekijk, heb ik nooit het gevoel dat de serie zich afspeelt in en om Halle, spijs de soms fraaie Pajotse landschapjes die je af en toe te zien krijgt. In deze reeks is Halle een decor, meer niet.

Nu hoor ik u al komen: 'In Katarakt hoor je Karlijn Sileghem of Jaak Van Assche toch ook geen Limburgs spreken'. Neen, maar het land van Halle ken ik betrekkelijk goed. Ik heb er een professionele en familiale band mee. Met Haspengouw niet, al weet ik dat de apelen en peren daar ok zijn. Het is dus een subjectief gevoel. In *Wij heren van Zichem* sprak de helft van de acteurs ook Antwerps,

maar dat deerde niet, want Zichem is ver weg en bovendien vond ik de belevenissen van de Witte en pastoor Munte veel spannender dan die van Witse.

Hoe dan ook, ik gun de Hallenaren de belangstelling wel die hun stad te beurt valt als gevolg van de Witsehype, maar wat mij dwars zit, is dat Witse het presteerde om in korte tijd de Zwarte Madonna in populariteit naar de kroon te steken. Nochtans is deze miraculeuze heilige al sinds 1267 dé attractie van Halle. Lang voor Hubert Damen werd geboren, kwamen bedevaarders van heinde en verre naar de Sint-Martinuskerk van de stad aan de Zenne om te knielen voor het 92,5 centimeter hoge Mariabeeld, smekend om genezing, troost of een winnend lotnummer. Bovendien is de Zwarte Madonna van Halle sportief. Je weet toch dat ze ooit tijdens een beschieting van de stad in ware keeperstijl een hoop kanonballen opving in haar schoot? 32 van die kogels kan je nog altijd bewonderen in de basiliek. Witse is geen sportman, ik heb hem ooit in een aflevering kriebelen zien lebben aan het kaatsplein van Buizingen Cité. Meer niet.

En toch, Witse wordt nu aanbeden in plaats van de Zwarte Madonna. Wie staat er vandaag terecht te pronken op de Grote Markt van Halle? Juist, Adrien François Servais (1807-1866), virtuoos cellist en begenadigd componist, de bekendste niet-heilige Hallenaar aller tijden. Maar pas op Adrien, want voor je het weet staat Witse op jouw sokkel te grijnzen.

TEKST Tom Serkeyn ■ FOTO Filip Claessens

i

Reacties? Mail naar randkrant@derand.be

inhoud

13

AGENDA BINNENIN

Het lot van het grote bos

De Vrienden van het Zoniënwoud bestaan honderd jaar en zetten zich nog steeds met man en macht in voor deze groene long.

28

10

22

32

04

De V van Vlaams maar niet van visie?

Een aantal betrokkenen vindt dat het eindrapport van het Vlaams Strategisch Gebied rond Brussel (vsgb) aan moed en visie ontbreekt. Het is te veel een

DE optelsom van individuele belangen.

23

Beleidsnota bevestigt territorialiteit

De Beleidsnota Vlaams Rand 2009-2014 van minister Geert Bourgeois (N-VA) heeft veel aandacht voor de Nederlandse taal en cultuur, minder dan

FR voorheen voor het sociale aspect.

26

'Vlaamse Rand lijkt steeds meer op Brussel'

Dat schrijft Wim Erkelbout in zijn recente studie Anatomie van een provincie, waarin hij een beeld geeft van de provincie Vlaams-Brabant. De onderzoeker wijst op de toenemende verstedelijking van de Vlaamse Rand.

06 ■ vanassetotzaventem

24 ■ opstap

25 ■ huizentuinen

26 ■ natuurlijk

29 ■ restaurant

30 ■ beeldverhaal

32 ■ gemengdegevoelens

colofon

RandKrant verschijnt maandelijks op 176.000 exemplaren voor de inwoners van de Vlaamse Rand rond Brussel. Het is een uitgave van de Vlaamse Gemeenschap en de provincie Vlaams-Brabant | **Realisatie** vzw 'de Rand' | **Hoofdredactie** Geert Selleslach | **Eindredactie en coördinatie** Ingrid Laporte | **Vormgeving** Jansen & Janssen, Gent | **Fotografie** Filip Claessens en Kris Mouchaers | **Druk** A. De Cuyper-Robberecht, Zele | **Redactieadres** Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel, tel 02-767 57 89, fax 02-767 57 86, e-mail randkrant@derand.be, website www.derand.be | **Verantwoordelijke uitgever** Jan de Bock, Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Boudewijnlaan 30, 1000 Brussel | **Uit** in de Rand wordt gerealiseerd met de financiële steun van de provincie Vlaams-Brabant en de Vlaamse Gemeenschap.

Vlaams Strategisch Gebied rond Brussel (vsGB)

De V van Vlaams ma

Dertien jaar al zoekt de Vlaamse overheid naar een nieuwe visie op de ruimtelijke ontwikkeling van onze regio. Dat denkproces is nog steeds niet helemaal rond. Het is dan ook een aartsmoeilijke klus. De nabijheid van de grootstad biedt mogelijkheden, maar veroorzaakt ook onrust.

TEKST Karla Goetvinck ■ FOTO Filip Claessens

Moeten we de druk van de verstedelijking inperken of niet? Kunnen we onze identiteit behouden? Welke accenten moeten we leggen? Hoe combineer je groen met economische activiteiten, wegeninfrastructuur met open ruimte, woonoppervlakte met plaats voor recreatie? Om een draagvlak voor de nieuwe plannen te vinden, gingen de ontwerpers van het eindrapport voor het Vlaams Strategisch Gebied rond Brussel (vsGB) eerst en vooral overleggen met gemeentebesturen en middenveldorganisaties uit de Rand (zie het interview in RandKrant van december 2009). Een belangrijke kritiek op het plan is dat het moed en visie mist.

Deze maand laten we enkele betrokkenen aan het woord. RandKrant vroeg ook de mening van de minister van Ruimtelijke Ordening Philippe Muylers (N-VA) over het vsGB. De minister wil daarover echter pas iets kwijt als het ruimtelijk uitvoeringsplan en het milieu-effectenrapport bekend zijn.

Aandacht voor het groen

'Het plan gaat de goede richting uit', zegt **Roger Swalens**. Hij is voorzitter van de vzw Zenne en Zoniën, een streekvereniging die al bijna veertig jaar ijvert om de Zennevallei groen, Vlaams en landelijk te houden. Hij volgt het dossier van de ruimtelijke ordening in de Rand al sinds hij in de jaren 90 op het kabinet van gedeputeerde Herman Van Autgaerden (VU) werkte. Het gebied werd in die eerste plannen nog omschreven als het 'grootstedelijk gewest Brussel' en dat vond Swalens een heel domme zet van Vlaanderen. Het was pap in de mond voor wie droomt van een uitbreiding van Brussel. Maar het *stedelijk* is uit de naam geschrapt en het gebied is beperkt. 'Goed dat Linkebeek en Sint-Genesius-Rode uit het vsGB zijn geschrapt. Ik woon in de buurt en je kunt nog steeds via velden en parken van het ene dorp naar het andere wandelen. Dit is echt geen stedelijk gebied.' Veel meer natuurgebieden zullen er door het plan niet bijkomen, aldus Swalens,

maar positief is wel de aandacht voor groenverbindingen en ecologische netwerken.

Het vsGB bevat slechts beperkte ontwikkelingsmogelijkheden op vlak van wonen en werken, en dat vindt Swalens best. 'Het vsGB is een randvoorwaarde om de verfransing te stoppen, al is het slechts een druppel op een hete plaat. Enkel meer Vlaamse autonomie kan dat probleem oplossen.' Kritisch is Swalens voor de geplande ontsluitingswegen voor vrachtverkeer dat zo van de industriezones Laekebeek en Gijseleer rechtstreeks naar de E19 kan. 'Zij bedreigen de laatste stukjes groen in de Zennevallei.' Maar Swalens erkent dat het een dilemma is. 'Er is een mobiliteitsprobleem en bedrijven zijn onmisbaar voor de welvaart van de streek. Bovendien is het niet zozeer de economische ontwikkeling die het Nederlandstalige karakter van de Rand bedreigt.'

Optelsom van gemeentelijke visies

Dat laatste standpunt deelt **Paul Hegge**, directeur van werkgeversorganisatie VOKA Halle-Vilvoorde. 'Niet iedereen die hier komt werken, komt hier ook wonen. Als we investeren in mobiliteit, pendelen de meeste Brusselse en Waalse werknemers gewoon op en af. Bovendien biedt werk net de beste kans op integratie en werkgevers zijn daar ook mee bezig, bijvoorbeeld met lessen Nederlands op de werkvloer.'

Hegge mist moed in het plan. 'Het was zagezegd een gewestelijke oefening, maar uiteindelijk is het een optelsom van gemeentelijke visies. In dit soort processen moet een hogere overheid in het belang van de regio soms moeilijke keuzes maken. Een lokale burgemeester kan dan zeggen: sorry mensen, maar ik kan er niets aan doen. Anders kun je geen langetermijnvisie ontwikkelen voor een hele regio.'

In 1997 stelde het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen nog dat er in Halle-Vilvoorde tegen 2007 600 tot 700 ha aan bedrijfsterrinen moest bijkomen. In het eindrapport is dat teruggeschroefd tot 150 ha, en zelfs dat is

Evert Lagrou:
'Ruimtelijke ordening is geen optelsom van individuele belangen.'

volgens Hegge een overschatting. 'Eigenlijk gaat het om 80 ha. Voor alle duidelijkheid: het gaat ons absoluut niet om het opgeven van de Groene Gordel. Maar je moet alles binnenvoeren de juiste proporties zien. We spreken hier over 700.000 ha open ruimte en landbouwgebied. In heel Halle-Vilvoorde zijn er op dit moment 6000 ha bedrijfsterrinen, en dat is inclusief de 1000 ha van de luchthaven. Dat is nog geen 3,5% van de totale oppervlakte. Dat is lager dan het Vlaamse gemiddelde.'

Hegge gelooft niet dat de voorziene hoeveelheid bedrijfsterrinen gerealiseerd zal worden in kleinstedelijke gebieden en economische knooppunten in de rest van de provincie. 'Bovendien willen internationale bedrijven zich vestigen in de omgeving van de luchthaven. Zaventem is een economische poort en dat is een troef die Vlaanderen moet uitspelen.'

'Het is vooral de verkeersknoop waardoor randbewoners schrik hebben van meer bedrijven. Maar die vrees is onterecht', aldus Hegge. 'Moderne industriezones zijn geïntegreerd in de omgeving. Ontwikkelaars kunnen meefinancieren in groen. Waarom niet nadenken over een regionaal bedrijventerrein in Wemmel als je tegelijk ook een wandel- en fietsverbinding naar het Laarbeekbos aan de overzijde

Maar niet van visie?

Roger Swalens:
'Positief is de aandacht voor groenverbindingen.'

Paul Hegge:
'De vrees voor meer bedrijven is onterecht.'

van de ring kunt realiseren? Maar de planners bleven doof voor dergelijke argumenten en wilden niet creatief meedenken. Eigenlijk hanteerden ze slechts één criterium en dat was het behoud van de open ruimte.'

Macht van planners afgebrokkeld

Volgens **Evert Lagrou** is het net de privé-sector die haar programma afdwingt. Lagrou is voorzitter van de gemeentelijke commissies van ruimtelijke ordening van Grimbergen en Vilvoorde. Maar bovenal is hij hoogleraar emeritus van de architectenschool Sint-Lucas en was hij in de jaren 60 bij het studie bureau Mens en Ruimte een van de bedenkers van het concept van de Groene Gordel en het gewestplan. Zo verzet Lagrou zich tegen de komst van een grootschalig shoppingcentrum in Machelen omdat het slecht ingepland is.

Het probleem volgens Lagrou is dat de ruimtelijke planning tegenwoordig omgekeerd gebeurt. Eerst vraagt men gemeenten, werkgeversorganisaties, boeren, huisvestingsmaatschappijen en dergelijke naar hun inzichten en toekomstplannen. Dat wordt dan verzameld, bijgeschaafd en in een plan gegoten. Vroeger maakte men vóór die consultaties zélf een programma op. 'De centrale

macht van planners en politici is afgebrokkeld sinds mei '68, en nog meer sinds de val van het communisme. Maar het kan niet dat ruimtelijke ordening een optelsom is van individuele belangen', aldus Lagrou.

Lagrou heeft niet enkel bezwaren tegen de werkwijze, maar ook tegen de uitgangspunten. Volgens het VSGB is het aangewezen om reeds verstedelijkte gebieden als Strombeek en Groot-Bijgaarden verder te verdichten. Lagrou pleit voor een verdichting van woonkernen die verder van Brussel liggen. 'Kernen als Asse, Halle en Vilvoorde. Planners moeten de context bekijken. Strombeek is verfranst en moet op ruimtelijk vlak gesaneerd worden. Er zijn veel appartementsblokken, weinig parkeerplaatsen en weinig groen. Het bouwritme in Strombeek is ondertussen trouwens stilgevallen. Waarom nu ingaan tegen de markt en het bewonersaantal toch willen opdrijven? Wat dat dorp nodig heeft, is de uitbouw van het huidige culturele centrum.'

Dergelijke ambitieuze projecten vergen politici die sturen, die zelf doelstellingen durven formuleren. 'Als je zo'n initiatieven goed communiceert, willen de mensen daar trouwens ook best iets voor betalen', aldus Lagrou. 'Het huidige eindrapport van het VSGB mist dergelijke moed en visie.'

DE Das V von Vlaams aber nicht von Visie?

Schon seit dreizehn Jahren ist die flämische Regierung auf der Suche nach einer neuen Vision für die raumordnerische Entwicklung unserer Region. Die Nähe der Großstadt bietet Möglichkeiten, führt aber auch zu Unruhe. In der RandKrant vom Dezember ist der Abschlussbericht des Flämischen Strategischen Gebiets rund um Brüssel (VSGB) vorgestellt worden. Kritikern zufolge fehlt es diesem Abschlussbericht an Mut und Vision. 'Positiv ist die Aufmerksamkeit für Grünverbindungen und ökologische Netzwerke. Aber mehr Zufahrtsstraßen bedrohen die letzten Grünflächen', sagt Roger Swalens von der Gebietsvereinigung Zenne en Zoniën. 'Der Abschlussbericht des VSGB war angeblich eine regionale Übung, letztlich aber ist es bloß eine Aufzählung von kommunalen Visionen', sagt Paul Hegge, Direktor der Arbeitgeberorganisation VOKA Halle-Vilvoorde. Der Plan widmet seiner Meinung nach den Gewerbegebieten und dem gesamten Verkehrsstauaufkommen, in dem wir uns befinden, viel zu wenig Aufmerksamkeit. Planer Evert Lagrou findet, das die raumordnerische Planung keine Aufzählung von individuellen Interessen darstellt. 'Bei derart ehrgeizigen Projekten müssen die Politiker steuern und selbst Zielsetzungen zu formulieren wagen.'

Verbluffende graffitikunst

LAKEN Een onveilige en verloederde uit-
hoek op de rand van de stad kun je met de
nodige verbeelding omtoveren tot een cultu-
rele attractie. Met dit doel voor ogen inves-
teerde voormalig Brussels minister Pascal
Smet (SP.A) in de muurschilderingen aan de
tramhalte De Wand. De kleurrijke publicatie
Graffiti-artstation is de ideale handleiding
voor de herontdekking van het kunstproject.
Liliane Verhaeghe schreef de Nederlandse
tekst, die vertaald is in het Frans en het Eng-
els. Karel Puttemans en Marc Van Der Wilt
zorgden voor de foto's en de lay-out. 'Het
graffitikunstwerk op de Mutsaard-Laken is
met zijn 4500 m² aan muurschilderingen
een primeur in Europa', benadrukt Liliane

Verhaeghe. Ze stak haar licht op bij de grote
bezieler en coördinator, Gaëtan Tarantino.
'Na een intense discussie slaagde deze au-
todidact erin zeventig toonaangevende
graffitispuiters uit verschillende landen van
Europa op één lijn te krijgen. Het resultaat
is verbluffend: een naadloos in elkaar over-
lopen van futuristische steden, mythische
landschappen, Japanse stripfiguren en grote
portretten.' ■ GH

i Het geschenkenboek (15 euro) is onder meer
te koop in het CC Strombeek, de Standaard-
boekhandel en bij de initiatiefnemer van
de publicatie het Gemeenschapscentrum
Heembeek-Mutsaard, 02 268 20 82.

Vrouwen aan de top

MEISE Van Roza tot Sonja. Zo heet het nieuwe
boek van Louis Becq over de vrouwen in de
politiek in Meise en Wolvertem de voorbije
zeventig jaar. Het boek is tegelijk een pleidooi
voor het wegwerken van de discriminatie van
de vrouwen in de politiek en daarbuiten. 'In
de periode 1936-2008 zijn er precies 50 poli-
tica's geweest die in Wolvertem of Meise een
mandaat in de gemeenteraad of het OCMW
uitoefenden. Dat is bedroevend weinig',
meent Louis Becq. 'Roza Van Campenhout
was de eerste voorzitter van de Commis-
sie van de Openbare Onderstand, het latere
OCMW. Sonja Becq is een eeuw later voorzit-
ter van het OCMW van Meise. In mijn boek
breng ik een portret van die 50 politica's die
de gemeente gekleurd hebben. Er is nog al-
tijd veel te weinig sprake van gelijke kansen
voor mannen en vrouwen. Daarom pleit ik
voor een verhouding van de helft vrouwen en
de helft mannen in alle bestuursorganen. Er
is nog een hele weg af te leggen.' ■ TD

i Meer informatie over het boek
Van Roza tot Sonja krijg je bij auteur
Louis Becq, 02 269 23 95.

Cursisten Nederlands brengen kleur

VLAAMSE RAND In september 2009 schreven
326 mensen zich in voor een cursus Neder-
lands op een van de locaties van vzw 'de Rand'.
Vooral in Kraainem en Wezembeek-Oppem
leeft Nederlands leren, maar ook in Drogenbos,
Linkebeek en Wemmel doen heel wat cursis-
ten hun best. 44% van de cursisten hebben
de Belgische nationaliteit, 56% een andere.
Bij die laatste groep zijn de Duitsers (11%), de
Fransen (6%) en de Britten (4%) het best ver-
tegenwoordigd. Toch valt het vooral op dat er

bijzonder veel verschillende nationaliteiten
voorkomen, maar liefst 48. 42% van de cur-
sisten hebben het Frans als moedertaal. 11%
spreekt thuis Duits, 8% Engels en 6% Ara-
bisch, maar met 38 verschillende moederta-
len bij de cursisten komt het Nederlands als
gemeenschappelijke taal wel van pas. Onge-
veer twee derde van de cursisten zijn vrouwen.
Enkel in GC de Zandloper in Wemmel zijn de
mannen in de meerderheid. De dertigers (27%)
en veertigers (26%) vormen de grootste groep

cursisten, gevolgd door de twintigers (19%)
en de vijftigers (14%). Een minderheid van de
cursisten is 20 of jonger (5%) of ouder dan 60
(9%). De taallessen bij vzw 'de Rand' worden
gegeven door het CVO Tervuren-Hoeilaart (in
GC de Lijsterbes in Kraainem en GC de Kam in
Wezembeek-Oppem), het CVO-GLTT (in GC de
Moelie in Linkebeek en in de Nederlandstalige
basisschool en GC de Muse in Drogenbos), het
CVO Taalleergangen en het CVO Meise-Jette (in
GC de Zandloper in Wemmel). ■ KAS

demaand ▶

Vanaf januari 2010 komt er
een nachtelijke buslijn tussen
Anderlecht en **Zaventem**. Die
nieuwe lijn maakt deel uit van
het Strategisch Actieplan voor
Reconversie en Tewerkstelling
(START) in de luchthavenregio en
vult de 13 buslijnen aan die nu al
instaan voor het openbaar ver-

voer van en naar de luchthaven.
▶ Die START-lijnen zijn een groot
succes. In 2009 vervoerden ze
30 procent meer reizigers dan
in 2008. ▶ Het Jan Portaelszie-
kenhuis in **Vilvoorde** heeft het
moeilijk om vacatures in te vul-
len. Daarom zoekt het verpleeg-
kundigen in Roemenië, dat veel

goed opgeleide en gemotiveerde
verpleegkundigen heeft. ▶ Met
de heraanleg van het kruispunt
van de A. Biesmanslaan met de
H. Caronstraat in **Hoeilaart** wordt
gewacht omdat de Vlaamse Mi-
lieumaatschappij geen subsi-
dies kan geven alvorens er een
oplossing is voor het probleem

De wondere wereld van ons zonnestelsel

GRIMBERGEN Wie dankzij het ruimteavontuur van Frank De Winne gefascineerd is geraakt door de wondere wereld van de astronomie, kan dit jaar bij volkssterrenwacht MIRA terecht voor een cursus sterrenkunde. 'In 18 lessen ontdekken we het universum waarin we leven', vertelt MIRA-medewerker Francis Meeus. 'Tijdens de cursus leren we onze planeet Aarde beter kennen en maken we kennis met onze burens en de sterren die overal om ons heen aan de hemel staan te schitteren. De cursisten komen alles te weten over hoe sterren geboren worden en hoe ze aan hun einde komen. Met behulp van de telescopen van MIRA ontdekken ze allerlei hemelobjecten die boven de horizon staan.' ▀ TO

i Wie de fascinerende wereld van de sterrenkunde wil ontdekken, kan terecht bij MIRA voor de cursus sterrenkunde 2010. Deelname kost 110 euro. Meer info vind je op www.mira.be

van het bronwater in de J.B. Charlierlaan. ▶ Een actiegroep vindt de plannen om op de Hopmarkt in **Asse** 120 appartementen, 30 winkels en een ondergrondse parking met vierhonderd plaatsen te bouwen veel te omvangrijk. ▶ Sportliefhebbers in **Asse** beschikken voortaan over een

derde sporthal. ▶ De Franstalige meerderheid in **Sint-Genesius-Rode** vindt het niet gepast om in een crisisperiode 25.000 euro uit te trekken voor een kerstmarkt, en dus schafte ze de kerstmarkt af. ▶ In de regio Pajottenland en Zennevallei dienen dertien gemeenten en vzw 'de Rand' bij de

Vlaamse overheid een aanvraag in om een cultureel erfgoedconvenant op de richten. Bedoeling is het roerend en immaterieel erfgoed in de regio zichtbaarder te maken. ▶ Ondanks fel protest stemde de gemeente **Dilbeek** in met de komst van een nieuwe Colruytvestiging aan de Bet-

Bosbeheer in overleg

ZUIDWEST-BRABANT Al meer dan honderd bouseigenaars zijn lid geworden van de Bosgroep Zuidwest-Brabant. De bosgroep verenigt openbare en private bosbeheerders uit zeventien gemeenten in Zuidwest-Brabant. 'De ruimtelijke versnippering van onze bossen is erg groot', legt bosgroepcoördinator Bert Geysels uit. 'Het bosdecreet legt bepaalde plichten op aan de bouseigenaars, maar de overheid biedt tegelijk ook subsidies. Het is voor bouseigenaars niet altijd even duidelijk wat kan en mag en hoe het beheer van een bos het best wordt aangepakt. Om die reden werd de vzw Bosgroep Zuidwest-Brabant op-

gericht. Bij ons kunnen bouseigenaars terecht met al hun vragen over bosbeheer en voor de gezamenlijke aankoop van plantgoed of het uitvoeren van bepaalde beheerswerkzaamheden. Ze krijgen van ons hulp bij het opmaken van subsidiedossiers. We organiseren ook heel praktische activiteiten, zoals een cursus kettingzagen.' ▀ TO

i Wie meer informatie wil over de Bosgroep Zuidwest-Brabant kan terecht op het telefoonnummer 02 452 43 55 of de website www.bosgroepen.be, die alle bosgroepen in Vlaanderen groepeert.

tendries in Itterbeek. Het dossier gaat nu naar de provincie. ▶ Willow is de winnaar van de provinciale muziekwedstrijd Rockvonck 2009. Head Full Of Flames werd tweede, Dillian derde. ▶ De politiezone Rode (**Sint-Genesius-Rode**, **Linkebeek** en **Drogenbos**) werft dertien extra politiemensen

25 jaar strips

MEISE Stripotheek *De 9de Kunst* uit Meise viert zijn 25e verjaardag. 'Alles begon een kwarteeuw geleden in Jeugdhuis 't Sloefke. Toen ging het om een bescheiden collectie die een aantal vrienden bijeen hadden gebracht', vertelt Axel Depuydt van de stripotheek. 'In de loop der jaren is onze stripotheek uitgegroeid tot een van de grootste stripverzamelingen van het land. We hebben nu zo'n 600 leden en de collectie telt ongeveer 13.000 exemplaren.' De stripbibliotheek *De 9de Kunst* besteedt het hele jaar aandacht aan het 25-jarig bestaan. 'Zo mag elk 25e nieuwe lid in 2010 het hele jaar door gratis ontlenen. Dat betekent een jaar lang gratis stripplezier voor elke 25e nieuwe inschrijver.' ■ TD

i Wie op de hoogte wil blijven van de activiteiten rond *25 jaar Stripotheek De 9de Kunst* in Meise houdt best de website www.stripbib.be in het oog.

Asfaltfabriek open of toe?

GRIMBERGEN De Raad van State heeft de milieuv vergunning van de asfaltcentrale Verhaeren aan de Westvaardijk vernietigd omdat er geen Bijzonder Plan van Aanleg (BPA) was opgemaakt. Het actiecomité Grimbergen Leefbaar, dat de rechtszaak had aangespannen, haalt daarmee zijn slag thuis. De Raad van State schorste eerder al in 2007 de milieuv vergunning van de fabriek, maar Verhaeren kreeg toen een nieuwe vergunning van toenmalig minister van Milieu Kris Peeters (CD&V). Het actiecomité dringt er nu

samen met Groen! bij het gemeentebestuur op aan om op te treden als de asfaltfabriek niet uit eigen beweging zou sluiten. De gemeente overlegt met haar advocaat welke stappen ze kan zetten, maar wil naar eigen zeggen niet overhaast te werk gaan omdat het risico op schadeclaims erg groot is. Tegenstanders van de asfaltfabriek vrezen dat Verhaeren in beroep zal gaan en dat door de nieuwe wetgeving, die geen BPA meer vereist, het bedrijf toch opnieuw zal mogen opstarten. ■ TD

Taalwetwijzer geeft taaladvies

BRUSSEL Het Steunpunt Taalwetwijzer is sinds kort opnieuw bemand. Particulieren en openbare besturen kunnen bij Thomas Leys, een jurist gespecialiseerd in administratief recht, terecht met hun klachten of vragen over de toepassing van de taalwetten in Brussel en Vlaanderen. 'Heel wat mensen en overheden zitten met vragen over de complexe taalwetgeving. Ze willen zeker zijn dat ze die wetgeving correct toepassen, bijvoorbeeld in hun communicatie met de burger', legt Thomas Leys uit. 'Het probleem is vaak dat de taalwetgeving uit de jaren 60 wat verouderd is. Zo is er bijvoorbeeld niets geregeld in verband met de

huidige digitale communicatie die steeds belangrijker wordt. Wij geven de mensen advies en proberen zo pragmatisch mogelijk met de problematiek om te gaan. Zeker in Vlaams-Brabant zijn er veel vragen over de taalwetgeving. Ongeveer één vijfde van de klachten en vragen komen uit deze provincie. Vijf à tien procent daarvan heeft te maken met de randgemeenten.' ■ TD

i Het Steunpunt Taalwetwijzer is telefonisch te bereiken via de Vlaamse Infolijn op het nummer 1700 of via e-mail: taalwetwijzer@vlaanderen.be

sen aan om zeven dagen op zeven een tweede interventiepatrouille op de baan te hebben. ► **Machelen** heeft sinds kort de langste fietsbrug in Vlaanderen. De brug met een spanwijdte van 200 meter over de E19 maakt deel uit van een nieuw

fietstraject met als startpunt de Leuvensesteenweg in **Vilvoorde**. ► **Beersel** heeft een nieuw logo met drie symbolen die zijn eigenheid weerspiegelen: een boom, een kasteel en een glas geuze. ► Vorig jaar gebeurden er

in onze provincie 4063 ongevallen met doden of gewonden. Dat zijn er ruim 170 minder dan in 2007 of een daling met 4%. Ook het aantal slachtoffers daalde: van 5691 naar 5409 ► De burgemeesters van **Merchtem**, Londerzeel, Lennik, Gooik, Kortenberg, Opwijk, **Asse** en **Zaventem**

van de nieuwe brandweerzone West zien een verder uitstel van de brandweershervorming niet zitten en schreven daarover een brief naar minister Annemie Turtelboom (Open VLD). ► Onze provincie zal in de toekomst nog twee grote brandweerzones kennen: Oost en West. De grens loopt ongeveer samen met de arrondissementen-

PIT wordt MUG

HALLE Het Sint-Mariaziekenhuis in Halle zou op 1 januari eindelijk met een MUG moeten kunnen starten. Met de langverwachte Medische Urgentie Groep moet er een einde komen aan de problemen met de soms Nederlandsonkundige interventieploegen uit Brussel en Tubeke. 'We hebben eindelijk de nodige vergunningen en erkenningen op zak en ook het nodige personeel gevonden', zegt Jef Jonckheere, gedelegeerd bestuurder van het regionaal ziekenhuis Sint-Maria. De nieuwe MUG-dienst zal uitrukken met een Nederlandstalige spoedarts aan boord. Het voertuig van de MUG wordt voorlopig door de Halse brandweer geleverd en zal later dit jaar vervangen worden door een nieuw exemplaar. Het Mariaziekenhuis was ook vragende partij om zijn Paramedisch Interventieteam (PIT) met een gespecialiseerde verpleegkundige aan boord te mogen behouden. Maar dat bleek voor de federale overheid financieel niet haalbaar. De ambulances van de Halse brandweer zullen wel zoveel mogelijk uitgerust worden met urgentieverpleegkundigen. ■ TD

grenzen van Halle-Vilvoorde en Leuven. ► **Dilbeek** voert de nultolerantie in in de Loveldwijk in Schepdaal en vraagt aan de politie om streng op te treden tegen vandalen. ► Het Hof Ter Vrijlegem in **Mollem** en het Hof van Ossel in **Brussegem** zijn de winnaars van de eerste provinciale wedstrijd *Bloeiende erven*. ■ JH

Januari 1974

Gouden Schoen voor Paul Van Himst

GROOT-BIJGAARDEN 'En de Gouden Schoen 1974 is voor... Paul Van Himst.' Een daverend applaus brak los. Voor de vierde keer kreeg Van Himst, alias Polle Gazon, de Gouden Schoen.

'Le Pelé blanc' noemde de Franse sportkrant *L'Equipe* hem na een 1-2 zege van de Rode Duivels tegen Frankrijk. Een groter compliment kan je moeilijk bedenken. In de jaren 60 domineerde Van Himst met zijn Anderlecht het Belgische voetbal. Acht keer won hij met Anderlecht de titel.

Paul Van Himst werd op 2 oktober 1943 geboren in Sint-Pieters-Leeuw. Op 9-jarige leeftijd werd hij ontdekt door Constant Vanden Stock en sloot hij zich aan bij Sporting Anderlecht. Hij was amper 16 toen hij debuteerde in het eerste elftal. Een jaar later werd hij geselecteerd voor de nationale ploeg. De aanvallende middenvelder blijft bekend om zijn onnavolgbare dribbels. Met een uitzonderlijk technisch inzicht slalomde hij tussen zijn tegenstanders door en schoot hij naar doel. In 1970 speelde hij met RSC Anderlecht de finale van de Jaarbeursstedenbeker tegen Arsenal, maar verloor deze

dubbele confrontatie nipt. Datzelfde jaar nam hij deel aan het Wereldkampioenschap voetbal in Mexico. Niet meteen een succes voor de Belgische ploeg. 'Een ezel kan geen paardenkoers winnen', zei Van Himst daarover. In 1976 speelde hij bij RWDM. Hij rondde zijn carrière als actief voetballer af bij Eendracht Aalst in 1978. Datzelfde jaar werd hij jeugdtrainer bij RSC Anderlecht en in 1982 trainer van het eerste elftal. Dat bleef hij tot 1985. In 1987 werd hij voor twee jaar trainer van RWDM. In 1991 volgde hij Guy Thys op als bondscoach van de Rode Duivels.

Van Himst kreeg in 1991 de Super Gouden Schoen en werd in 1995 uitgeroepen tot de Gouden Schoen van de Eeuw. Ondanks al die eretitels is Van Himst Anderlecht steeds trouw gebleven. Real Madrid en Barcelona lukten er niet in om hem weg te kopen. Als trainer behaalde hij met RSC Anderlecht in 1983 de UEFA-cup. Een jaar later speelde hij met deze ploeg de finale van de UEFA-cup. Viermaal won hij de beker van België, driemaal eindigde hij het seizoen als topschutter. Als bondscoach loodste hij de Rode Duivels naar de achtste finale van het Wereldkampioenschap voetbal 1994 in de Verenigde Staten.

In 1981 vroeg regisseur John Huston Van Himst om in de film *Escape To Victory* de rol van Michel Fileu te spelen. Van Himst trad op als rechtsback in het elftal van de geallieerden. Ook Pele en Bobby Moore zaten in zijn team. Zij acteerden naast de Hollywoodsterren als Sylvester Stallone (doelman), Michael Caine en Max von Sydow.

In 1990 nam Van Himst de koffiehandel Bresor over. Zijn afscheid na bijna twintig jaar profvoetballer viel hem zwaar. Door samen te fietsen met Eddy Merckx raakte hij er weer bovenop. Beide ex-kampioenen zijn sindsdien boezemvrienden gebleven. Dat bleek recent nog maar eens toen wielerkampioen Eddy Merckx het voorwoord schreef voor Van Himst zijn boek *Over mezelf*. Van Himst woont in Groot-Bijgaarden en werd onlangs uitgeroepen tot ere-burger van Dilbeek.

TEKST Jaak Ockeley ■ FOTO Belga

WIN het boek *Over mezelf* van Paul Van Himst door een email te sturen naar randkrant@derand.be. We geven er 5 exemplaren van weg!

Alain Roelant en Isabelle Vleminckx

‘Met een trompet is

Pianiste Isabelle Vleminckx en trompettist-dirigent Alain Roelant wonen in Humbeek. Het is de uitvalsbasis van hun stichting *Camerata Con Cor(d)e*, die concerten en andere muzikale evenementen organiseert.

TEKST Ines Minten ■ FOTO Filip Claessens

We treffen de muzikanten in een drukke periode. ‘Ik zit middenin een concertreeks met mijn strikensembel *Camerata Con Cor(d)e*, een van de ensembles uit de gelijknamige stichting’, legt Alain Roelant uit. Elf strijkers vormen de vaste kern van het orkest dat Roelant dirigeert. Voor elke tournee nodigt *Camerata Con Cor(d)e* een of meerdere solisten uit. ‘We mikken op topniveau en dus werken we ook samen met absolute topmuzikanten. Deze keer neemt Roel Dieltiens de cellopartij voor zijn rekening. Voor de solo’s op viool en piano hebben we Yossif Ivanov en Liebrecht Vanbeckevoort aangesproken.’ Yossif Ivanov haalde in 2005 de tweede plaats in de Koningin Elisabethwedstrijd voor viool, de hoogste plaats die een Belg ooit bereikte in het concours. Vanbeckevoort werd een jaar later zesde in het onderdeel piano. ‘Deze reeks brengt een traditioneel concert met composities van Beethoven, Mozart en Haydn. Voor de gelegenheid hebben we het strijkorkest uitgebreid met enkele blazers’, zegt Roelant. ‘Het educatieve programma *Trompet door de eeuwen heen*, dat we in Meise brengen, is iets totaal anders. Daarin vernemen de toehoorders meer over de geschiedenis van de trompet. Ik geef uitleg en speel op heel uiteenlopende instrumenten. Isabelle begeleidt me op piano.’

Weg met de vooroordelen

De trompet is een van de oudste instrumenten ter wereld. ‘De stem zal wel het oudste zijn’, zegt Isabelle Vleminckx. ‘En vervolgens de slaginstrumenten. Maar niet lang daarna verschenen de eerste trompetten.’ Alain Roelant: ‘De trompet werd in de bijbel al genoemd. Denk maar aan de trompetten van Jericho. En in de Romeinse tijd had je heel lange exemplaren, die ze onder andere gebruikten om de gladiatoren aan te kondigen. Ik laat horen hoe een aantal van die oude types klinken. Ik heb bijvoorbeeld een slagtang waarvan een trompet is gemaakt en een oude Tibetaanse trompet die de monniken vroeger gebruikten om hun gebedsdiensten aan te kondigen. Ik wil het publiek tonen dat trompetten ook een heel andere dan een signaalfunctie kunnen hebben. Veel mensen zien een trompet als een luidruchtig instrument dat je alleen in open lucht kunt gebruiken. Nog zo’n fabel zegt dat een trompet niets is voor meisjes. Onzin. Waarom zouden meis-

het altijd feest'

jes geen goede trompettisten kunnen zijn? Dat soort vooroordelen wil ik ontkrachten.' Alain Roelant past het programma aan het publiek aan. Zijn er veel kinderen aanwezig in de zaal, dan zal het er een tikje anders uitzien dan als alle toeschouwers volwassenen zijn. 'Volgens mij kan *Trompet door de eeuwen heen* voor iedereen interessant zijn. We krijgen bijvoorbeeld vaak positieve reacties van mensen die in fanfares spelen.' Maar ook absolute leken én kenners van klassieke muziek kunnen er wat aan hebben. Alleen een goede dosis nieuwsgierigheid is onontbeerlijk. 'En ik heb graag interactie in de zaal, dus het publiek mag altijd vragen stellen.'

Altijd muziek

Isabelle Vleminckx heeft het grootste deel van haar leven in Humbeek gewoond. Alain Roelant is een Brusselaar. 'Ik ben in Humbeek dus een *aangespoelde*, zoals ze dat hier zeggen', vertelt hij. 'We wonen zelfs aan het kanaal, dus als je wil, kun je dat vrij letterlijk nemen. Als je je een beetje wil integreren in het plaatselijke leven ben je in zo'n dorp snel thuis. Ik kom in Humbeek geregeld heel toffe mensen tegen.' Ook Isabelle is blij dat ze na een korte onderbreking toch weer naar Humbeek is teruggekeerd. 'Zeker als je kinderen hebt, vind ik het aangenamer wonen in een dorp dan in een grote stad.' De twee leerden elkaar kennen aan de muziekacademie van Dilbeek, waar ze allebei werkten. De muziek bracht hen samen en is en blijft een cruciaal element in hun relatie.

'Samenleven met een muzikant moet je kunnen', vindt Isabelle. 'Je moet snappen wat het inhoudt. Een muzikant kent geen uren. Je hebt geen vast werkschema, geen vaste weekends of vakantiedagen. En alles, alles draait om muziek. Wie daar geen begrip voor heeft, slaagt er volgens mij niet in om een relatie te hebben met een muzikant.' 'Je moet ook met je partner kunnen praten over wat je doet', vindt Alain. 'Hoewel we het bij ons thuis nu ook niet continu over muziek hebben, hoor.' 'O jawel', reageert Isabelle. 'Wij praten altijd over muziek. We staan er alleen niet meer bij stil.' Een piano en een trompet onder één dak. We kunnen ons voorstellen dat die combinatie zo nu en dan voor een kakofonie zorgt als beide muzikanten tegelijk verschillende stukken willen repeteren. Isabelle en Alain ontkennen. 'Ons huis is groot genoeg

om elkaar niet voor de voeten te lopen', zegt zij. 'Of we repeteren op onze werkplek, dan zitten we elkaar helemaal niet in de weg. Het enige wat je nodig hebt, zijn twee afzonderlijke muziekruimten. Verder loopt het wel los.'

Cultuur begint thuis

Alain Roelant en Isabelle Vleminckx zijn allebei op de meest traditionele manier met hun instrument begonnen. 'Mijn vader was secretaris van de plaatselijke fanfare. Via die weg leren de meeste trompettisten hun instrument kennen', zegt Alain. 'Spijtig genoeg blijft de trompet in de hoofden van veel mensen in die sfeer steken. Dat is wat ik onder meer met *Trompet door de eeuwen heen* wil duidelijk maken: de trompet is muzikaal even rijk als bijvoorbeeld de piano of de viool.'

'Toen ik zeven was, stuurde mijn vader me naar de muziekschool', zegt Isabelle. 'Mijn ouders waren niet met muziek bezig, maar wel erg geïnteresseerd in kunst en cultuur. En dus vonden ze het geen slecht idee om hun kinderen een instrument te laten kiezen. Het klikte direct tussen mij en de piano. De passie voor mijn instrument was er vrijwel onmiddellijk. Ik had dus niet veel aanmoediging nodig, maar nu ik zelf lesgeef (aan de muziekacademies van Dilbeek en Sint-Niklaas, nvdr), merk ik dat kinderen het meestal alleen volhouden als hun ouders echt achter hen staan. In het begin van mijn lerencarrière dacht ik dat ik mijn leerlingen wel voldoende zou kunnen inspireren, los van de ouders. Ik heb echter snel ingezien dat de inbreng en het enthousiasme van de docent zelden voldoende zijn. Een culturele opvoeding begint thuis. Natuurlijk heb je de uitzonderingen die leven voor hun instrument. Die hebben niet veel extra stimulansen nodig. Maar als lerares aan de muziekacademie spreek ik bijlange niet alleen die uitzonderingen aan. Wat ik wil doen, is mijn leerlingen het ambacht van de muziek bijbrengen. Ik vind het vreselijk om te zien hoe mensen in de wolken kunnen zijn van een zanger die geen noot juist kan zingen. Ik wil dus dat mijn studenten in de eerste plaats kwaliteit leren herkennen. Of je nu naar klassiek luistert of naar rock of pop; leer inzien wat goed is en wat slecht.'

Zo vermoeiend als sport

Isabelle Vleminckx zou haar piano nooit willen inruilen voor een ander instrument. 'Piano

is cerebraal en melodisch. Je kunt er een groot spectrum van klanken uithalen en zelfs als slaginstrument gebruiken. Ik ben blij dat mijn eerste instrument geen blaasinstrument is. Ik heb ooit tien jaar fagot gespeeld, maar daar hield ik veel minder van. Piano speel je voor een groot deel met je hoofd. Voor blaasinstrumenten heb je om te beginnen al een perfecte ademhaling nodig. Ze zijn vermoeiend, zoals sport. Ze vragen over het algemeen een grotere fysieke betrokkenheid en dat hindert me.' Alain Roelant heeft zich in de loop van de jaren almaar meer toegelegd op dirigeren. Als hij opnieuw kon beginnen, zou hij daar vroeger voor kiezen. 'Ik zou ook overwegen om cello te spelen. Dat instrument heeft een mooie, diepe klank, die je met een blazer niet altijd kunt maken. Tegelijk hou ik nog altijd ontzettend van de trompet. Met dat instrument is het altijd feest.'

i *Trompet door de eeuwen heen* op zondag 17 januari om 11 uur in GC Muze in Meise. Vrijdag 12 februari (20 uur) en zondag 14 februari (19.30 uur) speelt Camerata Con Cor(d)e twee concerten in De Merselborre in Vlezenbeek in samenwerking met het plaatselijke koor Alauda en met solist Geert Ott uit Dilbeek. www.alainroelant.be

EN Blowing their own trumpets

'A lot of people think a trumpet is a noisy instrument that should only be played outdoors. Or they think it is not the sort of thing a girl should be playing. Rubbish! I am trying to dispel these kinds of prejudices with our *Trumpet through the centuries* programme', says Alain Roelant. He does this by explaining the history of the trumpet and playing a whole variety of instruments to help illustrate the theme. Isabelle Vleminckx accompanies him on the piano. Their Humbeek-based foundation Camerata Con Cor(d)e organises concerts and other musical events involving well-known musicians, such as Roel Dieltiens, Yossif Ivanov and Liebrecht Vanbeckevoort. How does that work out having two musicians under the same roof? 'Everything revolves around music. You have to realise that if you want to have a successful relationship with a musician', stresses Isabelle. As for her goal: 'I want to teach my music school students about the music profession. So they are able to tell what is good or bad, whether they are listening to classical music, rock or pop.'

Opkomst en teloorgang van het glazen dorp

Op het hoogtepunt van de druiventeelt stonden er maar liefst 35.000 serres in Hoeilaart, Overijse, Tervuren en Huldenberg. Van de honderden beroepstellers die midden vorige eeuw actief waren, zijn er vandaag nog dertig aan de slag. Reportagemaker Olivier Vandersleyen uit Hoeilaart maakte een unieke documentaire over de glorie tijd en de val van een druivenimperium.

TEKST Bart Claes ■ FOTO Filip Claessens

Het ging snel. Razendsnel. De druiventeelt is gekomen en gegaan in amper honderd jaar. Felix Sohie, voormalig hovenier van het kasteel van Huldenberg, bouwde in 1865 de eerste serre in Hoeilaart. Tot dan was de tafeldruif een exclusieve lekkernij voor de adel en kasteelbewoners. Sohie teelde druiven voor de Brusselse markt en dat leverde een aardige cent op. In 1878 werd zijn voorbeeld gevolgd door de broers Danhieux en niet veel later stortten tientallen bewoners zich op de druiventeelt. In ijlt tempo wer-

den serres gebouwd. In 1961 telde de streek 35.000 *glazen huizen*. Hier en daar herinnert een vervallen serre op een heuvelflank nog aan de glorie tijd.

Het glazen dorp, zoals de streek bekend werd, was ooit een toeristische attractie. Kasteelachtige villa's verzezen en de dorpen floreerden. 'Op het Gemeenteplein van Hoeilaart waren er ooit negen banken. Dat zegt genoeg', getuigt een Hoeilander in de documentaire van Olivier Vandersleyen. De cameraman en reportagemaker raakte geboeid door de geschiedenis van de druiventeelt en maakte voor Arte de reportage *Serres*. Van de 50 uur interviews met voormalige en huidige telers, geschiedkundigen, getuigen en inwoners houdt hij een boeiende reportage van 88 minuten over. 'Ik denk niet dat iemand ooit al een reportage over dit onderwerp heeft gemaakt. Bovendien was het nu of nooit. De meeste telers en getuigen worden een dagje ouder. Als we hen verliezen, kan niemand hun verhalen nog noteren.'

Doodsteek

Na 1961 ging het bergaf met de druiventeelt. 'Europa opende de grenzen voor de vrije handel. De invoertaksen vielen weg. Het was het begin van het einde voor de druiventeelt in onze streek', weet Olivier Vandersleyen. 'De meeste mensen stopten er gewoon mee. Sommigen zetten door, tot vandaag. Voor 1960 kon je er rijk mee worden, nu moet je

hard werken om rond te komen.' De oliecrisis van de jaren 70 betekende de doodsteek. Serres warm houden, werd onbetaalbaar. Ook ecologisch was het niet verantwoord om 35.000 serres te verwarmen. Een getuige vertelt in de documentaire hoe Huldenberg in de jaren dertig bedekt was met een laag smog van de houtskool die toen gebruikt werd om de serres op temperatuur te houden.

Olivier neemt geen standpunt in over de druiventeelt. In zijn documentaire zegt hij niets, enkel de geïnterviewden komen aan het woord. Sommige getuigen hebben het over folklore als ze over de huidige druiventeelt spreken. Toch zijn er nog dertig beroepstellers actief. 'In Hoeilaart en Overijse zie je nog steeds serres, maar enkele kilometers verder zijn er geen meer te vinden. Begin jaren 1900 was de druiventeelt een succes van Leuven tot Waver en Waterloo. Die tijd is al lang voorbij.'

Erkenning

Toch is de druiventeelt niet dood. De dertig telers zetten met hart en ziel de traditie voort. De druif blijft verbonden met de streek, denk maar aan de jaarlijkse verkiezing van de druivenkoningin en de druivenfeesten. In 2003 dienden telers Filip Luppens, Hans Meyhi en Ronald Vanderkelen met de steun van de burgemeesters een aanvraag in voor een Europese oorsprongserkenning van de Vlaams-Brabantse tafeldruif. In 2008 volgde de erkenning. De prestigieuze titel wordt enkel toegekend aan exclusieve producten met specifieke kwaliteiten eigen aan de regio en de lokale kennis.

FR Essor et déclin du village de verre

La Druivestreek (région du raisin), surnommée aussi le village de verre, fut autrefois une attraction touristique. L'essor de la culture de raisins vit naître au milieu des villages florissants de belles résidences aux allures de châteaux. A l'époque, les communes de Hoeilaart, Overijse, Tervuren et Huldenberg comptaient pas moins de 35.000 serres. A l'heure qu'il est, il ne reste plus qu'une trentaine des centaines de cultivateurs professionnels qui y étaient actifs au milieu du siècle dernier. Olivier Vandersleyen de Hoeilaart a fait un documentaire exclusif sur l'essor et le déclin de l'empire du raisin. La crise du pétrole des années 70 a donné le coup de grâce au secteur, le coût du chauffage des serres étant devenu exorbitant. Mais la culture du raisin n'a pas complètement disparu et en 2008, le raisin de table du Brabant flamand a été reconnu comme produit régional exclusif.

i Je kunt een voorsmaakje van de documentaire *Serres* bekijken op www.widescreen.be. Je kunt er ook de dvd bestellen.

AGENDA
JANUARI
2010

UIT

in de Rand

Legendarisch dansstuk opgefrist

DA
NS

Dat alledaagse bewegen een bezwerend effect hebben als ze in groep talloze malen worden herhaald, bewijzen de vier danseressen van Rosas in hun oudste, tijdloze choreografie. **Anne Teresa De Keersmaeker** herneemt het paradepaardje van het vrouwenkwartet dat in 1983 een omwenteling in de internationale danswereld teweegbracht. Ze was toen amper 23 jaar. Wanneer ze een kwarteeuw later met drie andere collega's op de scène verschijnt, lijkt ze uiterlijk weinig veranderd. Ook de sobere outfit en het Beckettiaanse decor doen het nog steeds.

In het openingstafereel rollen de choreografe, **Cynthia Loemij**, **Sarah Ludi** en **Samantha Van Wissen** rusteloos over het speelvlak. Telkens ze zich via hun armen trachten op te richten, vallen ze gelijktijdig weer neer. Zodra de vooraf opgenomen repe-

tatieve muziek van **Thierry De Mey** en **Peter Vermeersch** weerklinkt, wordt de zwaarte kracht overwonnen. Een stevige beat resulteert in heftige bewegingsmotieven die het ritme van de ademhaling gaan bepalen. De danseressen nemen plaats op stoelen. Zittend drukken ze hun handen tussen hun benen en gooien in blits tempo hun hoofd achterwaarts. Ondanks de strakke structuur borrelen de emoties op. Agressieve en tedere momenten wisselen elkaar af. De collectieve lichaamstaal respecteert ieders individualisme. *Rosas danst Rosas* oogt nog even sterk als bij de oprichting van het gezelschap. ■ LD

15 EN 16 JAN · 20.30

Rosas danst Rosas

Anne Teresa De Keersmaeker
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

De wortels van Siciliaanse volksliederen

MU
ZIEK

Ooit hoopt **Etta Scollo** even indringende teksten te schrijven als haar grote voorbeeld Rosa Balistreri, die in een adem wordt genoemd met Amalia Rodriguez en Joan Baez. Gelukkig heeft ze zelf niet zoveel tegenslag gekend. Ze groeide op in een muzikaal nest in het Siciliaanse Catania. Haar vader speelde klarinet en gitaar. Van haar moeder en haar grootmoeder heeft ze tientallen liederen geleerd. Zij vrolijkten er hun huishoudelijke taken mee op. De liederen hadden ook een pedagogische functie. Er waren morele boodschappen in verwerkt.

Ondertussen zette ze middeleeuwse Siciliaanse gedichten op muziek. Dat ze melancholisch of romantisch zijn, hangt af van de gemoedsgesteldenis of het karakter van de auteur. Veel poëzie ontstond rond de millenniumwissel tijdens de Arabische overheersing. 'De drang naar autonomie was groot', zegt Etta Scollo. 'Toch lieten de dichters zich vaker leiden door hun amoureuze emoties dan door de politieke vrijheidsstrijd.' Ze vereenzelvigd zich uiteindelijk met de boom in een ontroerend gedicht van **Biagio Guertera**: 'Hij reikt met zijn takken naar de zon. Maar wat heeft hij aan de deugddoende, warme stralen als hij zijn wortels niet meer vindt?!' ■ LD

WO · 20 JAN · 20.30

Les Siciliens

Etta Scolo
Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

VR · 22 JAN · 20.15

Les Siciliens

Etta Scolo
Alsemberg, CC de Meent, 02 359 16 00

Verrassende klanken

MU
ZIEK

Contrabassist **Bart De Nolf**, saxofonist **Andy Sheppard** en slagwerker

Dré Pallemarts bundelen voortaan hun muzikale talenten. 'Hoe de op stapel staande concerten zullen klinken blijft voorlopig een verrassing', zegt initiatiefnemer De Nolf. 'We zijn alledrie tuk op experimenten. Bijgevolg gaan we geen mogelijkheden uit de weg. Treden we in het voetspoor van Branford Marsalis of Mark Turner, die hun blaasinstrument al jaren laten vervloeien met het gepluk aan de bas en het geraffineerd spel van de drummer? Of gaan we een andere richting uit? Misschien storten we ons wel op de elektronica! De ingrediënten zijn er alvast.'

Sinds tien jaar maakt De Nolf deel uit van het Toots Thielemans Quartet. Een passie, die hij combineert met de lessen die hij aan het Gentse en het Brusselse conservatorium geeft. Andy Sheppard werd befaamd door zijn concerten met Elvis Costello en Gil Evans. Hij deelde ook vaak het podium met Carla Bley. Dré Pallemarts trok op met Philippe Cathérine en Bert Joris. Hij sloot zich bij het duo aan omdat hij hongerig is naar nieuwe klankkleuren. ■ LD

WO · 20 JAN · 20.30

De Nolf, Sheppard en Pallemarts

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

DO · 28 JAN · 20.15

De Nolf, Sheppard en Pallemarts

Alsemberg, CC de Meent, 02 359 16 00

Picturale wandeltocht door het Zoniënwoud

EX
PO

Ter gelegenheid van de honderdste verjaardag van *De Vrienden van het Zoniënwoud* belicht het Museum van Elsene de openluchtschilderkunst die tussen 1850 en 1950 in de voortuin van de hoofdstad floreerde.

De kunstenaars worden niet ingedeeld per stijl of onderwerp, maar volgens de plaats waar ze werkten, namelijk langs de vier belangrijkste invalswegen vanuit Brussel. 'Zij waren de *go-between*s tussen de oprukkende industrialisering van de grootstad en de verstedelijking van het platteland', zegt tentoonstellingscommissaris Emmanuel Van de Putte. 'Toch beschouw ik hen niet als contereerende stadsmensen noch als verwoede plattelanders. Ze hielden doorgaans wel gelijk van een zeker comfort. Zelden of nooit geven ze de wilde natuur weer. Liever focussen ze op vertrouwde, herkenbare plekken waar het aangenaam toeven is.'

Eerst komt de omgeving van de Tervurenlaan aan bod. Deze majestueuze weg naar het Koloniënpaleis werd in 1895 ter gelegenheid van de Wereldtentoonstelling aange-

legd. De Haagbeukendreef in het Robianodomein heeft talloze kunstenaars geïnspireerd. Bij **Hippolyte Boulanger** speelt het zonlicht door de naar elkaar hellende bomen. Met **Camille Van Camp** penseelde hij ook een groepje kinderen, dat tussen de brandrode bladeren ijverig naar beukenootjes speurt. Veel minder gedetailleerd is een doek van **Felicien Rops** en **Louis Dubois**, waarop drie mondaine dames zich bij het kreupelhout hebben teruggetrokken. Charmerend zijn de taferelen aan de vijvers. Het *Nachtfeest* van **William Degouve de Nuncques** met de kleurrijke lampions die in het water worden weerspiegeld, is het meest bevreemdende schilderij uit de reeks.

De route langs de Waverse Steenweg brengt de artiesten van het Rood Klooster in beeld. Zij zochten er dezelfde gemoedsrust als de 15e eeuwse kanunnik-schilder Hugo van der Goes. **Alfred Bastien** penseelde zijn oude woning op een druilerige regendag. Hoe akelig eenzaam de omgeving van de oude priorij er na het vallen van de bladeren uitzag, wordt op een heldere manier door **Adolphe Keller** uitgebeeld. **René Stevens** heeft dan weer oog voor het ontkiemend lentegroen in het Drieborrendal.

Kalligrafische hoogstan

EX
PO

In de punt van zijn penseel balt de kalligraaf al zijn lichamelijke en psychische energie samen. Vooraleer hij een bevredigend resultaat bereikt, moet hij tientallen jaren oefenen.

Het Orchideeënpaviljoen en de kunst van het schrijven is de eerste tentoonstelling die de evolutie van de Chinese kalligrafie van de oudheid tot nu bestrijkt. De uitzonderlijke meesterwerken uit de Verboden Stad en het National Art Museum in Beijing zijn nog tot eind januari in de Koninklijke Musea voor Schone Kunsten in Brussel te bewonderen.

Legendarisch was de bijeenkomst van een groep intellectuelen en kunstenaars op een lenteviering in het jaar 353 in een pittoreske site die Lanting of Orchideeënpaviljoen werd genoemd, net buiten de stad Shaoxing. De heren zaten verspreid aan een kronkelend beekje en speelden een drink- en poëziespel.

Ze lieten wijnbekers op het water drijven. Ieder van hen moest er eentje opvissen. Telkens iemand zijn beker had geleidigd, werd van hem verwacht dat hij een gedicht improviseerde.

De gezongen teksten werden door de beroemde kalligraaf **Wang Xizhi** gebundeld en van een voorwoord voorzien. Hij heeft het in zijn inleiding niet alleen over de natuurpracht, maar ook over de stemmingen die ouderen en jongeren oproepen in hun gedichten. Zo komt hij tot het tragische besef dat 'onze nakomelingen ons op dezelfde manier zien zoals wij diegenen zien die ons zijn voorafgegaan.' Meer nog dan de inhoud is het de esthetiek van de 324 karakters die dit *Voorwoord tot de gedichten van het Orchideeënpaviljoen* tot het uitverkoren voorbeeld voor latere kalligrafen maakte. Toch werd het origineel door de Tang-keizer Taizong in zijn graf meegenomen. Gelukkig had hij het eerst laten kopiëren, zodat het als model onder de hoge ambtenaren verspreid kon worden. Enkele jaren geleden kopieerde **Qiu Zhiji**

De Terhulpense Steenweg leidt naar Bosvoorde en de kapel van Onze-Lieve-Vrouw-van-Welriekende, die **Rik Wouters** in pasteltinten op doek vastlegde. De Mechelse schilder kwam in 1907 met zijn vrouw Nel aan de zoom van het Zoniënwoud wonen, niet ver van het atelier van **Auguste Oleffe** in Oudergem, van wie hij de spirituele erfgenaam was. **Isidore Verheyden** vestigde zich in Hoeilaart, waar hij niet alleen het woud schilderde, maar ook druiven teelde en de leemgrond bewerkte. Van **Leon Spilliaert** hangt er een poëtisch aquarel met inspirerende beukenstammen.

Het Kunstencentrum (Centre d'Art) in Ukkel en het Wijnbrondal (Vallée des Artistes) in

Linkebeek worden uitgebreid belicht in het vierde expositieluik, dat de Waterloo- en de Alsembergse Steenweg volgt. Hier ontpopten heel wat schilders zich tot ecologisten avant-la-lettre. Zij wilden de pittoreske natuur tegen de oprukkende verstedelijking beschermen. **Alphonse Asselbergs**, de Nederlander **Carl Werleman**, de Amerikaan **Joseph Raphaël** en **Jules Lismonde** tonen hoe landelijk het hier vroeger was. ■ LUDO DOSOGNE

TOT 10 JAN De schilders van het Zoniënwoud

Brussel, Museum van Elsene, 02 515 64 11
Dinsdag tot zondag van 11.30 tot 17.00

djes

de tekst maar liefst duizend keer op hetzelfde stuk papier zodat het helemaal zwart werd. Het hele proces werd op video en foto vastgelegd.

De tentoonstelling overloopt de verschillende schrijfstijlen. Het kleine zegelschrift of het ambtenarschrift oogt omslachtiger dan het reguliere en het lopende schrift. Mao lanceerde in 1949 een campagne om het schrift nog meer te vereenvoudigen. Een hervormingscomité stelde een lijst op met een duizendtal vereenvoudigde karakters. Het huidige taalonderwijs in de Volksrepubliek is erop gebaseerd. In Hong Kong en Taiwan blijft daarentegen de traditionele schrijfwijze gehandhaafd. Voor de uitvinding van het papier fungeerden beenderen, bamboetabletten, houten latjes en zijde als schrijfdragers. Boeddhistische monniken graveerden hun soetra's op rotsen en zuilen. Op de tentoonstelling zijn enkele reproducties van wrijfafdrukken te zien.

De hartsoetra uit de Qing dynastie over de leegheid van de dingen is geschreven met

goudpoeder. Onthutsend mooi is de horizontale zijden rol, waarop de schilder **Mu Yan** in de 13e eeuw twaalf verschillende voorstellingen penseelde van het wateroppervlak. Voor de toegevoegde karakters, die de rimpeling van de golven beschrijven, kon hij rekenen op de medewerking van de keizerin. Dit sublieme prachtstuk heeft nooit eerder de Verboden Stad verlaten. ■ LUDO DOSOGNE

TOT 31 JAN Het Orchideeënpaviljoen

Brussel, Koninklijke Musea
voor Schone Kunsten, 02 508 32 11
Dinsdag tot zondag van 10 tot 17.00

© TOM VAN NUFFEL

Lenige liefde

Jef Naets en **Iris Carta** vormen samen **Circ'ombelico**, wat zoveel betekent als *navelcircus*. 'Omdat we circus van uit onze buik maken', zegt Carta. 'Het gaat bij ons niet alleen om de trucjes en de techniek. Het is de bedoeling dat er ook iets blijft hangen van het verhaal dat we vertellen. De acrobatie versterkt dat verhaal en maakt het visueel aantrekkelijk. Daardoor is het stuk toegankelijk voor verschillende leeftijden. We beschouwen het als een familievoorstelling voor kinderen van 2 tot 82 jaar.' En het slaat aan, want **Dwarrel** is een succesvoorstelling, terwijl het eigenlijk een debuut is. Het woordloze verhaal van zo'n drie kwartier speelt zich af 'daar waar de sterretjes uit je ogen verdwijnen'. Twee personages leven elk in hun eigen wereldje. Het meisje is verwaald in haar prinsessendromen, de jongen is verblind door mechaniekjes en machinaties. Haar wereld is azuurblauw, zijn wereld roestkleurig. Terwijl ze indruk maken met hun dwarrelende lucht-acrobatieën, geven ze elkaar ook blijken van lenige liefde. 'Sommige kindjes komen na de voorstelling voorzichtig tegen ons zeggen dat ze denken dat wij een beetje verliefd zijn op elkaar.' ■ MB

ZO · 24 JAN · 15.00
Dwarrel

Compagnie Circ'ombelico
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

MIM is MAX

Veel bezoekers kennen het muziekinstrumentenmuseum (MIM) in Brussel van het restaurant met uitzicht op de hoofdstad. Het voormalige grootwarenhuis Old England op de Kunstberg is trouwens een architecturale parel van de art nouveau. Maar het MIM is vooral omwille van zijn collectie muziekinstrumenten uniek in de wereld. Het stelt in totaal 1121 muziekinstrumenten tentoon. Je kunt je vergapen aan de belangrijkste snaar- en klavierinstrumenten, aan verschillende types van klavecimbels, orgels en piano's. De publiekshoer is de tentoonstellingszaal met instrumenten uit de traditionele muziek. Tijdens je bezoek kun je met behulp van een koptelefoon luisteren naar 194 muziekfragmenten. Zodra je een bepaalde luisterzone betreedt, hoor je de passende muziek bij het instrument dat je bekijkt. Bezoekers kunnen het hele jaar door concerten bijwonen of deelnemen aan workshops in het muziekatelier. Op de eerste woensdag van de maand is het MIM gratis toegankelijk, zo ook op woensdag 6 januari. Die dag organiseert het rondleidingen voor gezinnen en kinderen. Ze mogen dan instrumenten uitproberen. Kinderen (5-8 jaar) kunnen zich nu al inschrijven voor de workshop *gemaskerd bal* tijdens de krokusvakantie op 16 en 17 februari. ■ GH

O.A. 6 JAN

Gratis rondleiding voor gezinnen en kinderen

Brussel, MIM,
02 545 01 30,
www.mim.be

Wereld van uitersten

MU
ZIEK

Het is alweer een kwarteeuw geleden dat theatermaker Guy Joosten (46) met Luk Perceval de Blauwe Maandag Compagnie oprichtte. Sinds 1991 is hij echter vooral bedrijvig in de operawereld. Dat de Brusselse Munt en het Gran Teatro del Liceu in Barcelona hem gezamenlijk voor een Richard Strauss cyclus hebben geëngageerd, bewijst hoe hij internationaal wordt gewaardeerd.

De reeks opent met een beklemmende versie van Elektra, die vorig jaar in de Catalaanse hoofdstad in première ging. Klytemnestra heeft met behulp van haar minnaar Aegisth koning Agamemnon vermoord. Elektra wil kost wat kost de dood van haar vader wreken. Haar broer Orestes voltrekt de daad. Uitgeput, maar uitzinnig van vreugde komt ze ook zelf aan haar einde.

Het podium is opgedeeld in twee niveaus: onderaan de gevangenis, bovenaan het paleis. In tegenstelling tot de opgedirkte Klytemnestra is Elektra aanvankelijk sober gekleed. Cipers houden haar voortdurend in het oog. Ze bewaart de lange jas van haar vader Agamemnon. Het boek, dat ze stevig tegen haar borst drukt, blijkt de toneeltekst van Sofokles te zijn, waarop librettist **Hugo von Hofmannsthal** zich heeft geïnspireerd.

De teneur van de opera verschilt van de Griekse tragedie. Daarin wordt Elektra trouwens herboren. Nietzsche en Freud zijn nooit

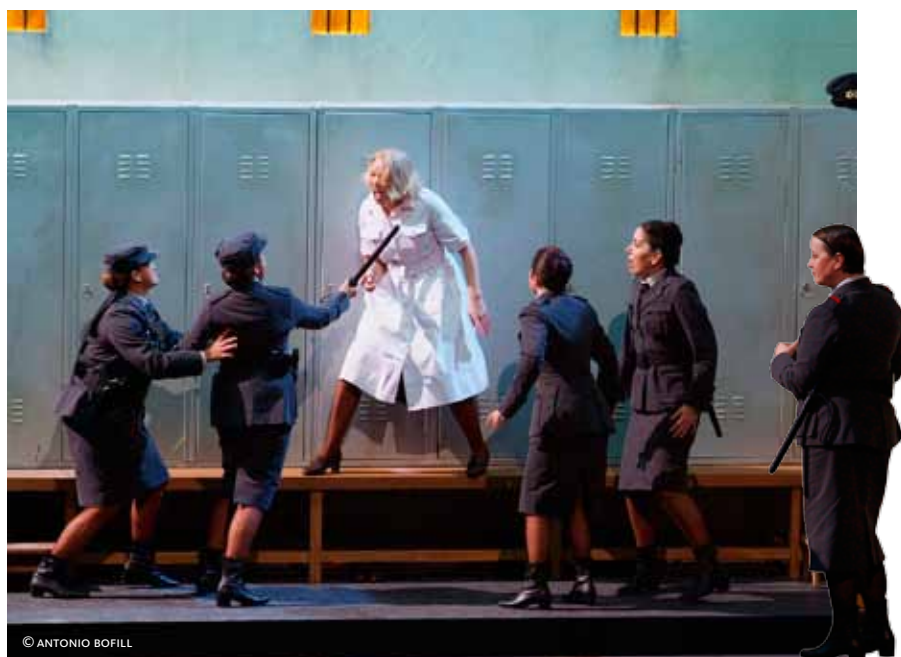
ver af. Het libretto is voer voor filosofen en psychologen. De moeder-dochter relatie en de fascinatie van Elektra voor haar dode vader bieden voldoende discussiestof! Het stuk ademt de sfeer van het Weense fin-de-siècle, hoewel decorontwerper **Patrick Kinmonth** vooral troosteloze metalen kastjes, lege benzinevaten en afval uit een herkenbare verloederde samenleving in het blikveld brengt. De personages zijn niet overgeleverd aan het lot, maar nemen zelf krachtdadige beslissingen. Zowel Klytemnestra als Elektra profileren zich als *fatale vrouwen*, die hun wil doordrijven. Zodra Elektra overbodig wordt, sterft ze.

Weinig opera's zijn zo ademstokkend als deze muzikale mokerslag van Richard Strauss. Melodius klinkt de partituur alerminst. Elektra en Klytemnestra bevechten elkaar ook met vocale dissonanten. Het titelpersoonage beweegt zich in een wereld van uitersten. Haar leven wordt beheerst door dood, moord en wraak. Haar wordt geen ogenblik rust gegund zodat ze op alles in razernij reageert. De componist last bovendien geen pauze in, want hij wil absoluut vermijden dat de opgebouwde spanning in elkaar stuikt. ■ LUDO DOSOGNE

19 JAN TOT 4 FEB · 20.00

Elektra

Opera in een regie van Guy Joosten
Brussel, de Munt, 070 23 39 39
Zondagen om 15.00.
Inleiding een half uur voor elke voorstelling.

© ANTONIO BOFILL

Zwoel eerbetoon aan Django

MU ZIEK

Als Django Reinhardt in 1953 niet aan een hersenbloeding was overleden, dan zou hij op 23 januari 100 jaar geworden zijn. Dankzij zijn vastberadenheid en zijn improvisatietalent werd hij een van de populairste zigeunermuzikanten. Hij speelde zowel gitaar en banjo als viool tot alle snaren het begaven. Hoewel hij geen noot kon lezen, componeerde hij op het gehoor stukken als *Minor Swing* en *Nuages* die zijn uitgegroeid tot echte *standards*. Hij trad op met Duke Ellington, Stephan Grapelli en Eddie South, maar ook met Bobbejaan Schoepen.

Stochelo, Nonnie en **Nous'che** van het **Rosenberg Trio** vieren zijn eeuwfeest in GC de Kam met een concert waarin ze Amerikaanse jazz en bebop combineren met eigen zigeunermuziek. De heren verdienen hun sporen in de New Yorkse Carnegie Hall en als opwarmer voor Shirley Bassey. Ook namen ze met Herman Van Veen de cd *Je zonen zijn zoeter* op.

Waso De Cauter brengt met zeven gelijkgestemde muzikanten eveneens een hommage aan Django. Toen hij vernam dat zijn idool in het Waalse Liberchies in een zigeunerwagen werd geboren, wilde hij alles over zijn bewogen leven uitpluizen. **Myrddin,**

Dajo en **Koen De Cauter** stapten meteen in het Djangofollies project, dat een vervolg is op eerdere evenementen die ter ere van de inventieve zigeunermuziekvirtuosoos werden georganiseerd. ■ LD

ZA · 23 JAN · 20.00

Gipsy Swing

Rosenberg Trio

Wezembeek-Oppem, GC de Kam, 02 731 43 31

VR · 29 JAN · 20.00

Djangofollies!

De Cauter-octet

Meise, GC De Muze van Meise, 02 268 61 74

Getatoeëerde foto's

EX PO

Macho's willen met hun tatoeages aan de buitenwereld bewijzen dat ze tegen een stootje kunnen. De getatoeëerde figuren op de reizende tentoonstelling *Ink Tattoo versus fotografie* hebben echter geen pijn doorstaan. Toen **Pieter Morillon,** **Ruth Boudry** en **Pieter Declercq** acteur Wim Opbroeck en de stand up-comedians Alex Agnew en Wouter Deprez voor een fotosessie uitnodigden, was hun lichaam nog ongeschonden. Tatoeagekunstenaars gingen hun uitvergroete portretten te lijf. Met

stift, potlood, penseel en inkt konden ze ongeremd het aangezicht, de armen, de rug of het bovenlichaam bewerken. De uitverkorenen zullen er alvast meer plezier aan hebben beleefd dan Kimberley, het veelbesproken meisje uit Kortrijk. Toen zij uit haar slaap ontwaakte, merkte ze dat de tatoeëerder haar gelaat met 57 fonkelende sterren had versierd. Deze expositie toont aan dat tatoeagekunstenaars hun grafisch talent ook kunnen botvieren op andere dragers dan de menselijke huid. ■ LD

20 JAN TOT 3 FEB

Ink Tattoo versus fotografie

Overijse, CC Den Blank,

02 687 59 59

© KOEN BROOS

Beminnen en bevechten

**DA
NS**

Hoewel Medea om haar man te wreken haar vier kinderen heeft omgebracht tracht ze toch de relatie met Jason te herstellen. Haar verbeten toenaderingspogingen stuiten bij de extreem beproefde vader op heftig verzet. Tussen de twee personages ontspint zich een heftig handgemeen. Hun bewegingsruimte beperkt zich tot een klein, rechthoekig platform. Met hun danservaring bij Ultima Vez kunnen **Lieve Meeussen** en **Jorge Jouehui Allue** emoties op een onvervalste manier visualiseren. Hun lichaamstaal oogt vanzelfsprekend oprechter dan de verwijten die ze elkaar verbaal toesturen. Onder het toezien van regisseuse **Inne Goris** beminnen en bevechten ze elkaar. Medea tracht haar vroegere partner met haar ogen te heroveren. Omdat ze alleen maar op verzet stuit, grijpt ze Jason vast en hijst ze zich aan hem op. Haar handen klauwen en betasten. In detail herinnert hij haar aan haar verschrikkelijke wandaden. Vergeven zou, volgens hem, al even onmenselijk zijn. Maar zij zinspeelt op de wellustige contacten van weleer en tracht hem in haar hunkerende razernij opnieuw voor zich te winnen. Ze wil hem zelfs nieuwe kinderen schenken.

De *soundscape* van **Eavesdropper** drukt de spanning weg. Het koor, dat zich in groepjes achter de toeschouwers heeft opgesteld, levert geen commentaar op de gebeurtenissen zoals bij Sofokles, maar verklankt abstracte tonen. De vier publiekstribunes rond het speelvlak vormen een kuil voor de acteurs waaruit ze zich pas na een geslaagde deal kunnen optrekken. **Pieter De Buysser** legt Medea een overtuigend motief in de mond: 'Vergiffenis breekt met de berekening van de afrekening.' ■ LD

DO · 7 JAN · 20.30
Nachtevening

LOD/ Zeven / Inne Goris, Pieter De Buysser,
Eavesdropper
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

agenda

**PO
DIUM**

THEATER

VR · 8 JAN · 20.15
De Muizenval
van Agatha Christie

Alsemberg, CC de Meent,
02 359 16 00

WO · 13 JAN · 20.30
Nieuwe maatjes

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

DO · 14 JAN · 20.00
Wielerjaar 2009

Karl Vannieuwkerke & Les Supappes
Wemmel,
GC de Zandloper,
02 460 73 24

ZA · 16 JAN · 20.30
Was will das Weib?

Els Dottermans
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

WO · 20 JAN · 20.00
Tsjechov in love

Het Ongerijmde
Wemmel,
GC de Zandloper,
02 460 73 24

VR · 22 JAN · 20.30
Was will das Weib?

Els Dottermans
Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

VR · 22 JAN · 20.30
MA D R E

Tg. Ceremonia
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

DO · 28 JAN · 20.30
Was will das Weib?

Els Dottermans
Zellik, CC Asse, 02 466 78 21

29 EN 30 JAN · 20.00
Raaie of Vraaie

Brussels Volkstejoeter
Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

ZO · 31 JAN · 15.00
Raaie of Vraaie

Brussels Volkstejoeter
Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

KIDS

ZO · 3 JAN · 14.00 EN 17.00
Pippi Langkous zet de boel op stelten

Viktor
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

ZO · 10 JAN · 15.00
Circo Fiasco

Fratelli Fiasco
Zellik, CC Asse, 02 466 78 21

ZO · 10 JAN · 15.00
Oh Suivant

D'irque & Fien
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

ZO · 10 JAN · 15.00
Het Muzieknootje

Symfollies
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

ZO · 10 JAN · 15.00
Ice Age 3

familiefilm
Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

ZO · 10 JAN · 15.30
Dou Dou

Pantalone
Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve, 02 381 14 51

Faar 7 (30/1)

Ik tel tot tien/Karton (23/1)

ZO · 17 JAN · 15.00

Oh Suivant

D'irque & Fien
Tervuren, GC Papeblok, 02 769 20 16

WO · 20 JAN · 14.00

Zeebellencircus

Theater Pronto
Linkebeek, GC de Moelie, 02 380 77 51

ZA · 23 JAN · 20.00

Maliënkolder

Theater B&D
Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

ZO · 24 JAN · 14.00

Winterprikkel

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

ZO · 24 JAN · 15.00

Dwarrel

Compagnie Circ'ombelico
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

WO · 27 JAN · 16.00

Doornroosje

familiefilm
Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve,
02 381 14 51

ZA · 30 JAN · 14.00

Faar 7

Kindertheater Droommolen
Wezembeek-Oppem,
GC de Kam,
02 731 43 31

ZA · 30 JAN · 19.30

Maliënkolder

B&D
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

HUMOR

DO · 14 JAN · 20.30

Roekeloze Rita

Steph Goossens
Zellik, CC Asse, 02 466 78 21

VR · 15 JAN · 20.30

Droog

Philippe Geubels
Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

ZA · 16 JAN · 20.15

En attendant Julio

Angel Ramos Sanchez
Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

MA · 18 JAN · 20.00

En attendant Julio

Angel Ramos Sanchez
Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

VR · 22 JAN · 20.00

Trop is te veel

Raf Coppens
Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

22 EN 23 JAN · 20.30

Wolf

Kommil Foo
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

ZO · 23 JAN · 20.30

Aap

Manmanman
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

ZO · 23 JAN · 20.30

Ik tel tot tien / Karton

Bart Canaerts / Henk Reyckaert
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

VR · 29 JAN · 20.30

Aap

Manmanman
Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

DANS

DO · 7 JAN · 20.30

Nachtevening

LOD/ Zeven/ Inne Goris,
Pieter De Buysser, Eavesdropper
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

15 EN 16 JAN · 20.30

Rosas danst Rosas

Anne Teresa De Keersmaecker
Grimbergen,
CC Strombeek,
02 263 03 43

DO · 28 JAN · 20.30

By the lights of stars are no longer

Circa
Dilbeek,
CC Westrand,
02 466 20 30

SENIOREN

DI · 12 JAN · 14.00

Vlaamse Schlagermiddag

Zellik, CC Asse,
02 466 78 21

DO · 14 JAN · 14.00

The Triplettes & The Boogie Woogie Bugle Boys

Dilbeek,
CC Westrand,
02 466 20 30

MA · 25 JAN · 14.30

Garry Hagger, Clown Rocky en accordeonwonder Cliff

Zellik, CC Asse,
02 466 78 21

LITERATUUR

DI · 19 JAN · 15.00

Zestig (literair concert)

Ingrid Vander Veken & Le Trio Perdu
Grimbergen,
CC Strombeek,
02 263 03 43

DO · 28 JAN · 19.00

Kraainem dicht!

Gedichten en gerechten
Kraainem,
GC de Lijsterbes,
02 721 28 06

MU ZIEK

VR · 8 JAN · 20.30

High Strung

Barrage
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

VR · 8 JAN · 20.30

Sax Machine

Les DésaXés
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

WO · 13 JAN · 20.30

Te vroeg, te mooi

Kleinkunsteiland
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

VR · 15 JAN · 20.30

Hannelore Bedert

Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve,
02 381 14 51

ZA · 16 JAN · 20.00

Filippo Gambetta Trio

Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

ZA · 16 JAN · 21.00

Dorpsfeest met Bart Peeters

Jezus-Eik, GC de Bosuil,
02 657 31 79

ZO · 17 JAN · 11.00

Aires Cuidadas

Reflejo Urbano
Zellik, CC Asse, 02 466 78 21

WO · 20 JAN · 20.30

Les Siciliens

Etta Scolio
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

The Triplettes & The Boogie Woogie Bugle Boys (14/1)

Djangofollies (29/1)

La Siciliana ribelle (12/1)

DO · 21 JAN · 20.30
Joji Hirota & his taiko drummers
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

VR · 22 JAN · 20.15
Les Siciliens
Etta Scolo
Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

ZA · 23 JAN · 20.00
Dichtbij
Lenny Kuhr
Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

ZA · 23 JAN · 20.00
Gipsy Swing
Rosenberg Trio
Wezembeek-Oppem, GC de Kam,
02 731 43 31

ZA · 23 JAN · 20.30
Mira
Jezus-Eik, GC de Bosuil, 02 657 31 79

VR · 29 JAN · 20.00
Djangofollies!
De Caeter-octet
Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

VR · 29 JAN · 20.30
Het Gevolg
Eva De Roovere
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

29 EN 30 JAN · 20.00
Marlis
Jezus-Eik, GC de Bosuil, 0497 73 93 52

ZA · 30 JAN · 20.30
10 jaar AedO
Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

JAZZ

MA · 11 JAN · 20.15
Will Vinson Lage Lund Group
Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

WO · 20 JAN · 20.30
De Nolf, Sheppard en Pallemarts
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

DO · 28 JAN · 20.15
De Nolf, Sheppard en Pallemarts
Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

KLASSIEK

ZA · 9 JAN · 20.30
Nieuwjaarsconcert
Orkest der Lage Landen
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

ZA · 16 JAN · 20.00
Nieuwjaarsconcert
Malibran Strijkkwartet
Wemmel, Sint-Servaaskerk,
02 460 73 24

ZO · 17 JAN · 11.00
Trompet doorheen de eeuwen
Isabelle Vleminckx & Alain Roelant
Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

ZO · 17 JAN · 11.00
Aperitiefconcert
Academie Orfeus
Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve, 02 381 14 51

19 JAN TOT 4 FEB · 20.00
Elektra
Opera in een regie van Guy Joosten
Brussel, de Munt, 070 23 39 39

DO · 21 JAN · 20.30
The King's Singers
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

ZA · 23 JAN · 20.15
Die Lustige Witwe
Roemeense Nationale
Opera Timisoara
Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

ZA · 23 JAN · 20.30
Nieuwjaarsconcert: La Pellegrina
Duisburg, Sint-Katharinakerk,
02 769 20 16

VR · 29 JAN · 20.30
Liedrecital
Laura Nykänen (mezzosopraan)
& Christel Kessels (piano)
Grimbergen,
CC Strombeek,
02 263 03 43

ZO · 3 JAN · 20.00
Soulpower
Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

DI · 5 JAN · 20.30
500 days of summer
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

ZO · 10 JAN · 20.00
Un prophète
Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

DI · 12 JAN · 20.30
La siciliana ribelle
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

ZO · 17 JAN · 20.00
The twilight saga: New moon
Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

DI · 19 JAN · 20.30
Das weisse Band
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

DO · 21 JAN · 14.00 EN 20.00
Loft
Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

DO · 21 JAN · 15.00 EN 20.00
Das weisse Band
Wezembeek-Oppem,
GC de Kam, 02 731 43 31

ZO · 24 JAN · 10.30
SOS
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

ZO · 24 JAN · 20.00
500 days of summer
Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

MA · 25 JAN · 20.30
Thelonius Monk – straight no chaser
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

DI · 26 JAN · 9.00
Mauvaise foi
Tervuren, auditorium Helder Camara,
02 305 95 65

DI · 26 JAN · 20.30
J'ai tué ma mère
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

ZO · 31 JAN · 20.00
2012
Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

EXPO

TOT 3 JAN
Omo herders en design
Tervuren, Koninklijk Museum voor
Midden Afrika, 02 769 52 46

Un prophète (10/1)

Omo herders en design (tot 3/1)

Peru (20/1)

TOT 3 JAN

Sexties

Brussel, Bozar, 02 507 82 00

O.A. 6 JAN

Gratis rondleiding voor gezinnen en kinderen

Brussel, MIM, 02 545 01 30,
www.mim.be

5 TOT 14 JAN

Milleniumdoelstellingen

Jezus-Eik, GC de Bosuil,
02 657 31 79

8 JAN TOT 10 FEB

Kelly Schacht / Blinky Palmero

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

TOT 10 JAN

De schilders van het Zoniënwoud

Brussel, Museum van Elsene,
02 515 64 11

16 JAN TOT 25 APR

Mexico Festival

Brussel, Bozar, 02 507 82 00

20 JAN TOT 3 FEB

Ink Tattoo versus fotografie

Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

TOT 29 JAN

Michiel Hendryckx: over de Rand

Vilvoorde, Hoofdbibliotheek,
www.vilvoorde.be

TOT 31 JAN

Marie-José Geeraerts

Wezembeek-Oppem, GC de Kam,
02 731 43 31

TOT 31 JAN

Maurice Carlier: licht in beweging

Drogenbos, Felixart Museum,
02 377 57 22

TOT 31 JAN

Het Orchideeënpaviljoen

Brussel, Koninklijke Musea voor Schone Kunsten, 02 508 32 11

TOT 31 JAN

Delvaux en de antieke wereld

Brussel, Koninklijke Musea voor Schone Kunsten, 02 508 32 11

2 JAN TOT 7 FEB

Kaat Marchau

Zellik, CC Asse,
02 466 78 21

TOT 14 FEB

Houtdruk China

Dilbeek, den Tat, 02 569 56 17

TOT 11 APR

Hondse oorlog. Dieren in de oorlog 1914-1918

Brussel, Legermuseum,
02 737 78 11, www.klm-mra.be

TOT 28 FEB

Lichtobjecten van Yves Pauwels

Asse, Steenweg 45,
www.falluce.be

MA · 11 JAN · 9.00

Muziek downloaden

Beersel, bibliotheek,
03 359 16 26

DI · 12 JAN · 14.00

De vele gezichten van de mars

muziekexploratie met Wouter de Bruyne

Meise, GC De Muze van Meise,

02 268 61 74

DI · 12 JAN · 13.00

Cd's branden

Beersel, bibliotheek,
03 359 16 26

DI · 12 JAN · 14.00

Als liefde zoveel jaar kan duren

prof. dr. Alfons Vansteenwegen
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

DI · 19 JAN · 20.00

Barokmuziek van De Medici

Tervuren, Pachthof Stroykens,
02 769 20 16

WO · 20 JAN · 20.00

Peru

Paul Coessens
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

WO · 27 JAN · 20.00

De wereld rond Syrië en Jordanië

Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

DO · 28 JAN · 20.00

Boeiend verhalen vertellen

Sint-Pieters-Leeuw,
CC Coloma, 02 454 54 02

ZO · 3 JAN · 14.00

Winterwarmtewandeling

Huizingen, provinciedomein,
02 380 17 52

ZO · 10 JAN · 14.00

Winter in het Zoniënwoud

Hoeilaart, Bosmuseum,
02 657 93 64

DI · 12 JAN · 11.00

Wandeling in Vlezenbeek

Vlezenbeek,
parking Vlezenbeeklaan,
0478 33 30 51

ZO · 17 JAN · 14.00

Sleedoornwandeling

Zellik, Kerkplein,
02 466 41 72

ZA · 23 JAN · 8 TOT 15.00

Kerselaartocht

Overijse, sporthal Sint-Martinusschool, 02 687 42 94

DI · 26 JAN · 11.00

Wandeling in Hoeilaart

Hoeilaart, sporthal,
02 523 67 42

VR · 1 JAN · 16.30

Biaardconcert Grimbergen

Grimbergen,
02 269 47 60

ZO · 10 JAN · 15.00

BK veldrijden op groot scherm & wedstrijd fietsen op rollen

i.s.m. Wielervrienden 't Kapelleke
Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

ZA · 23 JAN · 20.00

Boombal

Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve, 02 381 14 51

ZO · 31 JAN · 14.30

Filocafé

Vilvoorde, Bo Bar,
02 454 54 01

Kerselaartocht (23/1)

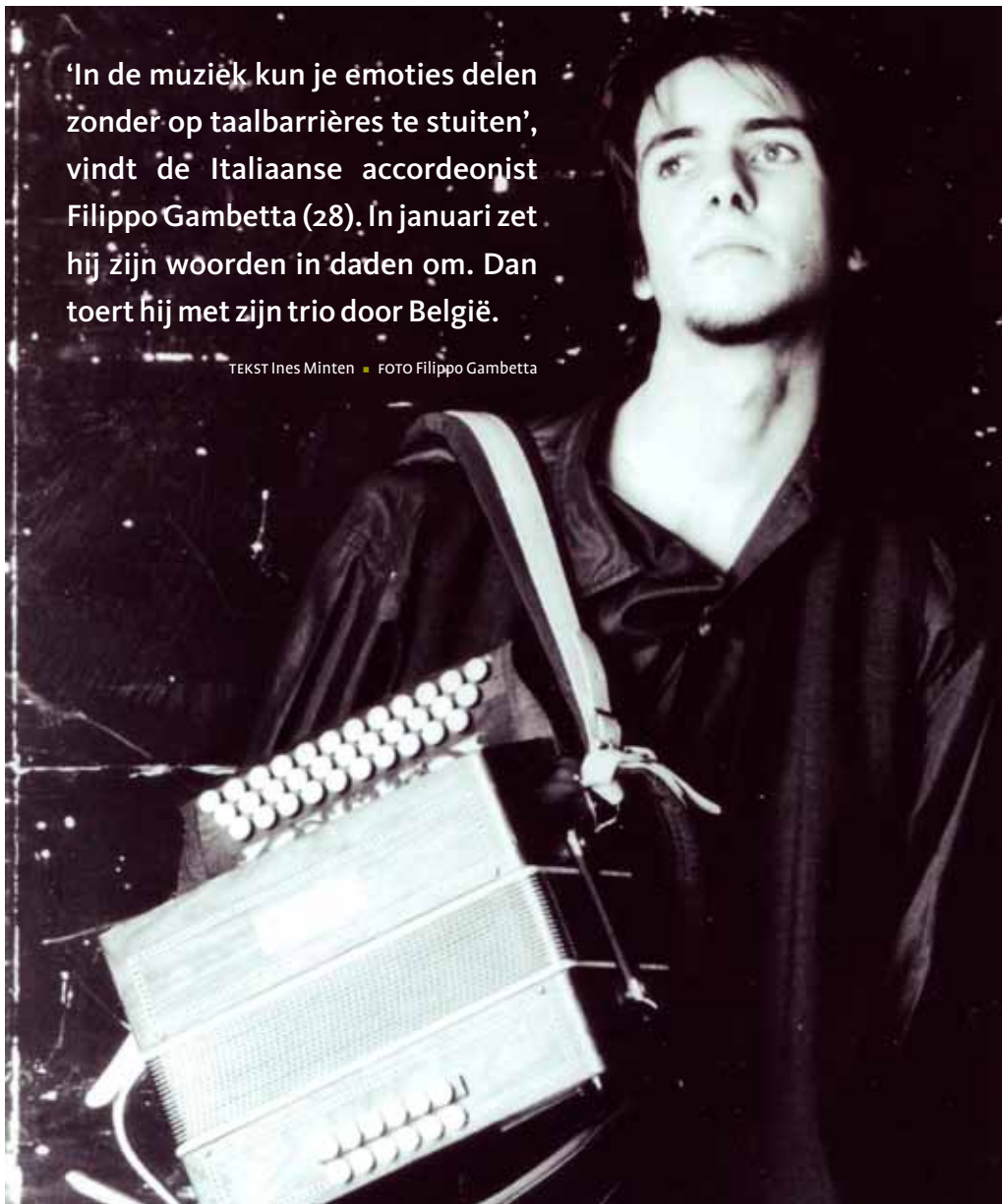

De agenda wordt samengesteld met gegevens uit de Uitdatabank. Organisaties en verenigingen die hun activiteiten opgenomen willen zien in de volgende agenda die de periode van 1 tot en met 28 februari bestrijkt, moeten ons de nodige informatie bezorgen voor 31 januari a.s. Je kunt de gegevens mailen naar randkrant@derand.be, per brief sturen naar ons redactieadres (RandKrant – UIT in de Rand Agenda, Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel) of invoeren in de Uitdatabank via www.uitdatabank.be. Gezien het beperkte aantal beschikbare pagina's wordt bij de aankondigingen prioriteit verleend aan de activiteiten in de gemeenschaps- en cultuurcentra in de Rand. Om voor plaatsing in aanmerking te komen, worden de andere activiteiten vooral beoordeeld op hun uitstraling naar alle inwoners van de Rand. Het volledige vormingsaanbod van Arch'educ vind je op www.archeduc.be.

Geef zelf je activiteit in!
Uitdatabank.be

'In de muziek kun je emoties delen zonder op taalbarrières te stuiten', vindt de Italiaanse accordeonist Filippo Gambetta (28). In januari zet hij zijn woorden in daden om. Dan toert hij met zijn trio door België.

TEKST Ines Minten ■ FOTO Filippo Gambetta

Accordeonist Filippo Gambetta

'Emoties delen zonder taalbarrières'

We komen onder meer naar Meise', zegt hij. 'Daar heb ik vorig jaar met Valerio gespeeld, een van mijn andere projecten. Ik ben blij dat ik mag terugkeren. Ik speel graag in België omdat ik erg hou van jullie folkscene. Het is ook prettig te zien hoeveel jonge muzikanten zich op een Nederlandstalig repertoire toeleggen.'

Begin 2009 bracht het Filippo Gambetta Trio zijn derde cd uit: *Andirivieni*. 'Dat is Italiaans voor *komen en gaan*. In de eerste plaats slaat die titel op de beweging van de accor-

deon. Maar hij heeft ook een inhoudelijke betekenis: mensen die je ontmoet en weer vertrekken, het komen en gaan van gevoelens... De internationale pers was enthousiast over de cd. Het Britse folkmagazine *fRoots* roemde bijvoorbeeld de variëteit in het materiaal en de melodische aard van de composities. Die maken van *Andirivieni* een 'toegankelijke en uiterst aangename ervaring'.

Over de genres heen

Gambetta speelt diatonische accordeon, een instrument met knoppen in plaats van

toetsen: de zogenaamde trekzak of trekharmonica. Hij kreeg de smaak van het instrument te pakken toen hij veertien was. 'In veel Italiaanse regio's bestaat een sterke en levendige traditie rond de diatonische accordeon. In Zuid-Italië is het zelfs een erg belangrijk instrument. Ikzelf kom van Genua in Noord-Italië en daar heb je zo'n traditie niet. Op mijn veertiende luisterde ik voor het eerst naar de cd *Veranda* van de Italiaanse accordeonist Riccardo Tesi. Ik was onmiddellijk weg van de klank.' Met zijn allereerste groep, *Rionda*, speelde Filippo Gambetta vooral traditionele Ligurische muziek. Vandaag laat hij zich graag beïnvloeden door folk uit alle windstreken. 'Op het concert zullen we een mix brengen van mijn eigen composities, nieuwe arrangementen van traditionele melodieën en composities van de twee andere bandleden, Claudio de Angeli (gitaar) en Riccardo Barbera (contrabas). Verwacht dus geen pure Italiaanse folk. Het wordt een trip doorheen verschillende regio's en invloeden. Een publiek dat open staat voor nieuwe paden in de folkmuziek zal zeker niet teleurgesteld naar huis gaan. Althans, dat hopen we', voegt hij er lachend aan toe. 'Je kunt de taal van de diatonische accordeon op heel uiteenlopende manieren interpreteren. Italiaanse folk, maar ook muziek uit totaal andere culturen spelen bij mij een belangrijke rol. Ik zie het instrument vooral als een middel om mijn ideeën te ontwikkelen over de genres heen. Ik vind het tijd om de grenzen tussen de genres open te breken.'

Meer soorten

Filippo Gambetta heeft zich zowel het Ierse als het continentale trekzakstelsel eigen gemaakt. 'Het is boeiend om de verschillen te ontdekken en de specifieke eigenschappen te kunnen verwerken in je muziek. Hoewel ik me zelf louter op de trekzak toelag, hou ik van alle types accordeon: de chromatische accordeon, de pianoaccordeon, maar ook de concertina en de bandoneon. Eén soort kunnen bespelen volstaat momenteel echter, vooral omdat ik stukje bij beetje de mandoline onder de knie probeer te krijgen. Mijn vader speelt akoestische gitaar en dankzij hem heb ik al heel veel mandolinemuziek gehoord, van bluegrass tot progressieve folk. Ik ben erg te vinden voor het werk van Amerikaanse mandolinespelers zoals Mike Marshall, Chris Thile of Paul Glasse. Op een dag besloot ik me zelf ook zo'n instrument aan te schaffen. In Meise zul je me wel voornamelijk accordeon horen spelen. De mandoline komt voorlopig nog op de tweede plaats.'

i

Filippo Gambetta Trio,
zaterdag 16 januari, GC De Muze van Meise,
www.filippogambetta.com

Beleidsnota bevestigt territorialiteit

De Beleidsnota Vlaamse Rand 2009-2014 van minister Geert Bourgeois (N-VA) ligt in de lijn van de vorige nota's van de Vlaamse Regering. Veel aandacht voor de Nederlandse taal en cultuur, minder dan voorheen voor het sociale aspect. Hier en daar komt er ook wat nieuws om de hoek kijken.

TEKST Guido Fonteyn • FOTO Filip Claessens

De nieuwe nota over de Rand is rijk gestoffeerd met allerlei statistische informatie. Het is grotendeels een beschrijving van toestanden en wantoestanden en van voorstellen om daaraan te verhelpen. De politieke boodschap staat in de korte inleiding. Zo blijft het beleid voor de Vlaamse Rand gebaseerd op het territorialiteitsbeginsel. Ons hele staatsstelsel berust daarop, elke gemeenschap heeft een exclusieve bevoegdheid over het eigen taalgebied. Wie zich in de Vlaamse Rand vestigt, moet dus het karakter van de streek erkennen en zich aanpassen, of zoals de tekst wat voorzichtiger formuleert als 'zich in de lokale gemeenschap integreren'. Uit het territorialiteitsbeginsel volgt ook de splitsing van de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde en van het gelijknamige gerechtelijk arrondissement. Anderstalige groepen kunnen niet als historische minderheden worden beschouwd en van een ondertekening van het Minderhedenverdrag van de Raad van Europa kan dan ook geen sprake zijn, stelt de beleidsnota.

Strategische projecten

Een aparte paragraaf wordt gewijd aan de zes faciliteitengemeenten, omdat gemeentebesturen daar soms weigeren 'zich te conformeren aan de beleidsdoelstellingen van de Vlaamse Regering'. De Vlaamse Regering moet hiermee bij het opstellen van haar beleid rekening houden, want ook de inwoners van deze faciliteitengemeenten moeten kunnen genieten van 'de positieve beleidsmaatregelen van de Vlaamse overheid'.

Nadien volgt een paragraaf waarin goed nabuurschap met het Brussels Hoofdstedelijk Gewest niet wordt uitgesloten, want 'de Vlaamse Rand en bij uitbreiding heel Vlaanderen zijn gebaat bij een sterke, efficiënte en productieve hoofdstad'. Een Coördinatieplatform voor het Vlaams Strategisch Gebied rond Brussel (VGSB) zal het beleid voor de Vlaamse Rand opvolgen.

Taal

De negentien gemeenten van de Vlaamse Rand worden in de nota opgesomd. Het zijn de gemeenten die grenzen aan Brussel en/of

aan een faciliteitengemeente. Zo is het territorium omschreven, of toch niet helemaal, want verder staat 'dat andere gemeenten die tot de Vlaamse Rand behoren in de provincie Vlaams-Brabant met verfransing en internationalisering te maken krijgen' en dan gaat het om Bever, Halle, Lennik, Liedekerke, Steenokkerzeel, Tervuren, Huldenberg, Kapelle-op-den-Bos en Londerzeel. Een minder precieze omschrijving had hier kunnen volstaan, omdat gegevens over druk vanuit Brussel variabel kunnen zijn.

Wat volgt is een reeks beleidsintenties, gaande van de ondersteuning van Ring-tv, RandKrant, vzw 'de Rand' tot de ontwikkeling van initiatieven van taalpromotie en taalgebruik. Het element taal komt ook voortdurend terug in de paragrafen die over sociale huisvesting, werk, onderwijs, economie, ruimtelijke ordening, cultuur, jeugd, sport, verenigingsleven, welzijn, Europees en internationaal beleid. Uiteindelijk gaat een absolute voorrang naar 'strategische projecten' in de faciliteitengemeenten: een campus en een jeugdhuis in Sint-Genesius-Rode, een Felixsite in Drogenbos (het vroegere Felix De Boeckmuseum). Deze site moet een vierde poot in de Groene Gordel worden, naast het Kasteel van Gaasbeek, de Plantentuin van Meise en het Museum voor Midden Afrika in Tervuren.

Een beleidsnota is een intentieverklaring en geen resultaatsverbintenis. Zo bekeken, kan deze beleidsnota van minister Bourgeois als vrij evenwichtig worden omschreven, zij het opgesteld vanuit een eerder defensieve strategie. Het is niet verrassend dat het beleid voor de Vlaamse Rand gebaseerd blijft op het territorialiteitsbeginsel. Dat de Rand Vlaams moet blijven, spreekt voor zich, maar in alles wat anders is - Brussel, het internationale, de francophonie - enkel maar een vijand zien, lijkt mij geen goede strategie.

FR La note Bourgeois confirme la territorialité

La nouvelle note d'orientation sur le Vlaamse Rand pour la période 2009-2014 reprend un éventail d'informations statistiques. Elle fait le point sur la situation, les anomalies et formule des propositions pour y remédier. Le message politique, exposé dans l'introduction succincte, peut être résumé comme suit: la politique dans le Vlaamse Rand reste fondée sur le principe de la territorialité; la langue et la culture néerlandaises sont extrêmement importantes, il n'existe pas de minorité historique. De plus, la priorité absolue est accordée à des projets stratégiques dans les communes à facilités: un campus et une maison de la jeunesse à Sint-Genesius-Rode, un FelixSite à Drogenbos (l'ancien musée Felix De Boeck).

Het natuurgebied De Wolfspuiten in Dilbeek vormt zowat de overgang tussen het stedelijk weefsel van de hoofdstad en het achterliggende, enigszins volgebouwde platteland. Het Cultureel Centrum Westrand ligt vlakbij, zodat je zelfs een culturele en ecologische uitstap kunt combineren.

TEKST Herman Dierickx • FOTO Filip Claessens

Het groene kroonjuweel van

Voor de gelegenheid vertrek je aan het in de buurt bekende *Verwenkaffee Kasteelzicht*, aan het Gemeenteplein nummer 9. Je hebt er meteen een prachtig zicht op het immense gemeentehuis waar het meestal een komen en gaan is van burgers en inwoners die gebruik maken van de gemeentelijke diensten. Het indrukwekkende gebouw heeft een lange geschiedenis, maar is toch jonger dan de meesten denken. De beroemde architect J-P. Cluysenaar startte de bouw ervan in 1862, in opdracht van eigenaar Théodore de Viron de Diéval. De aangrenzende gebouwen dateren van 1855, behalve de Sint-Alenatoren, het enige overblijfsel van de oorspronkelijke 13e-eeuwse waterburcht.

Uitgebreid palet aan soorten

Voor deze wandeling laat je het gemeentehuis links liggen en stap je verder in de De Heetveldelaan, waar je doorloopt tot het volgende kruispunt en links aanhoudt in de Levoldlaan. Aan het rondpunt zie je het Cultureel Centrum liggen, maar hou links aan en sla de d'Arconatistraat in waar je, iets voorbij

het speelpleintje met skateboardinfrastructuur, rechts het veldwegeltje neemt. Aan het infobord van de Wolfspuiten ga je rechts door het klaphek en volg je het brede pad tussen de weiden.

Links is er een jonge, gemengde haag die je een heel eind begeleidt, rechts liggen uitgestrekte graslanden, al of niet met grazende koeien. Daar staat ook een mooie beuk, omgeven door verschillende jonge zomereiken. Na wat bochtenwerk beland je eerst op een niet zo duidelijke T-splitsing waar je links houdt. Rechts ligt een glooiende weide met een kwelbeekje. Zo kom je aan de bosrand waar je resoluut het gemengde bos instapt. In de winterperiode herken je misschien niet alle boom- en plantensoorten, maar neem van me aan dat het er een heleboel zijn. De hoofdmoot bestaat uit Amerikaanse en zomereik, linde en tamme kastanje. Volg het pad tot je beneden aan een T-splitsing komt waar je links neemt en blijft volgen tot de verharde Stationsstraat. Hou rechts en sla tegenover de Hongersveldstraat opnieuw rechts het veld in. Rechts ligt een ruige strook die stilaan verbost. Er groeit voorlopig nog

heel veel ridderzuring, een paradijs voor de kleine vuurvlieder wiens rupsen daarvan leven. Beneden kom je aan twee prachtige moerassige graslanden die je nog best omschrijft als dottergraslanden. Het zijn echte juweeltjes in hun genre waar ik jammer genoeg dikwijls loslopende honden en hun spelende baasjes (of is het omgekeerd?) zie. Dat is zonde, want de kwetsbare vegetatie lijdt er erg onder. Bovendien staat op verschillende borden in de Wolfspuiten aangeduid dat de hond aan de lijn moet.

Vergezichten

Volg het vlonderpad rechtdoor. Het hele jaar door zie je de vele reuzepaardenstaarten links en rechts van het pad, evenals de gevarieerde ruigten. Sla aan het eerstvolgende infobord onmiddellijk rechtsaf. Opgelet, want dit pad ligt er dikwijls glibberig bij. Je bevindt je nu in een erg nat deel van de boszone, aan de voet van de hellingweide die je links tussen de bomen kunt ontwaren. Aan het eerste kruispunt ga je links en volg je de weide-afrastering. Links liggen verschillende groeiplekken van kleine maagdenpalm.

Provinciale architectuurprijzen

Van 5 tot 31 januari loopt in CC de Meent in Alsemberg de tentoonstelling *Best of! Provinciale architectuurprijzen in perspectief*. Een frappant overzicht van de meest persoonlijke en alledaagse architectuur uit heel Vlaanderen.

De provincies Vlaams-Brabant, Antwerpen, Oost- en West-Vlaanderen organiseren al enkele jaren een architectuurprijs. Sommige prijzen worden tweejaarlijks uitgereikt, andere om de vier jaar. De thematiek van de prijzen verschilt, alsook de toelatingscriteria en de vorm waarin de prijzen aan het grote publiek getoond worden. De provincie Limburg heeft geen aparte prijs voor architectuur, maar wel de publicatie *Limburgse Architectuur Proeven*.

Vzw Stad en Architectuur bundelde met de provincie Vlaams-Brabant de meest markante projecten van de verschillende provinciale architectuurprijzen van de afgelopen vier jaar. Aan de hand van foto's, plannen, maquettes en audiovisueel materiaal worden 33 exemplarische maar heel uiteenlopende projecten getoond.

De tentoonstelling is een barometer van de architecturale ambities. De bezoeker krijgt een overzicht van de meest markante architectuur per regio. De tendensen van elke provincie worden belicht. Op die manier kan onderzocht worden welk standpunt de verschillende provincies innemen bij het beoordelen van kwalitatieve, hedendaagse architectuur. Waar leggen ze hun zwaartepunten? Welke projecten vinden waar ingang? De ene trekt resoluut de kaart van duurzaamheid, de andere zoekt naar interessante stadsvernieuwingsprocessen of naar heel specifieke bijdragen aan het patrimonium. Nog een andere provincie alterneert zijn prijs naargelang een opgedragen programma, woning-

bouw versus openbare, publieksgerichte en bedrijfsgebouwen.

Patrimonium voor de toekomst

Intussen heeft de provincie Vlaams-Brabant beslist om haar architectuurprijs te vernieuwen. Onder de noemer *Patrimonium voor de toekomst* combineert de nieuwe prijs de bestaande prijzen voor architectuur en monumentenzorg. Zowel nieuwbouw-, herbestemmings-, als restauratieprojecten komen in aanmerking. Monumentenzorg wordt meer dan het behouden van een gebouw in zijn historische situatie. Het besteedt ook aandacht aan actueel wonen en nieuwe architectuur. 'Elke plek heeft immers een verhaal te vertellen. Goede architectuur houdt daar rekening mee. Dat is het uitgangspunt van onze architectuurprijs nieuwe stijl', zegt Tom Troch (SP.A), ex-gedeputeerde voor Cultuur. 'Naast de bouwtechnische en creatieve inzettingen willen we daarom in het bijzonder aandacht besteden aan de context en aan de vraag of de architectuur hier respectvol en duurzaam op inspeelt. Zeker in een dicht bebouwde provincie als Vlaams-Brabant is bij elke architecturale realisatie een dialoog met de omgeving nodig.'

De nieuwe prijs wordt afwisselend toegelend aan projecten waar *wonen* de hoofdbestemming is en aan projecten die hoofdzakelijk bestemd zijn voor ander gebruik dan huisvesting. Voor de eerste editie van de nieuwe architectuurprijs *Patrimonium voor de toekomst* in woningbouw werden twee projecten geselecteerd: het project collectief wonen in Londerzeel en de verbouwing van de voormalige pastorie Sint-Geertrui in Leuven. Naast beide winnende projecten zijn nog zes projecten geselecteerd die in een publicatie worden voorgesteld.

TEKST Paul Geerts ■ FOTO Filip Dujardin

Dilbeek

Rechts bezet de ruwe berk een belangrijke plaats in het bomenbestand. Volg de helling tot de Kloosterstraat bovenaan. Neem onmiddellijk rechts waardoor je rechts voorbij een jong struweel loopt van sleedoorn en bosrank, allebei indicatoren van kalk in de bodem. Sla na een honderdtal meter het eerste wegje rechts in, passeer het klaphek en bemerk rechts opnieuw een mooie, hellende weide. Links overheersen even de es en de Italiaanse populier. Volg het pad tot je minder dan honderd meter verder links het vlonderpad neemt. Rechts ligt een verlandende poel waar ooit de zeldzame grote boterbloem bloeide, maar die zou al een paar jaar verdwenen zijn.

Dit pad brengt je twee keer over een helder bronbeekje, waarna je door een indrukwekkend restant van een zandgroeve wandelt. Aan de diepe weide boven hou je rechts en ga je door het klaphekje om de parking van het CC te bereiken. Steek door tot het rondpunt aan de overkant, volg links de Levoldlaan, neem de eerste straat rechts en de eerste links zodat je op de hoek met de Sint-Ambrosiusstraat terug bij start bent.

‘Vlaamse Rand lijkt

‘Veel gemeenten in de Rand beginnen op de stad te lijken. De omarming van Brussel knelt steeds meer en er lijkt geen weg terug te zijn. Het monoculturele leven in de betrokken dorpskernen wordt vanuit Brussel overspoeld door een massa invloeden van mensen, culturen, verkeer, talen en economische activiteiten.’

TEKST Luc Vanheerentals • FOTO Kris Mouchaers

natuurlijk

Grote en krachtige zeiler

Theoretisch kun je de zilvermeeuw op heel wat plaatsen in de Rand zien. Uiteraard heb je de grootste kans in de buurt van water, met als uitschieter het Zeekanaal Brussel-Schelde en het kanaaltraject van Halle tot Brussel, samen met de parallel lopende Zenne. Ook op heel wat vijvers laten deze grote, witte vogels zich regelmatig zien.

De gracieuze meeuw heeft zijn actieradius de laatste jaren gevoelig uitgebreid. Vroeger was hij zo goed als uitsluitend een kustvogel. Sinds de jaren 90 vind je hem tot ver

in het binnenland. De broedactiviteit blijft echter beperkt tot de Oostkust, de Gentse kanaalzone en de Antwerpse haven, waar in kolonies wordt genesteld. Net als de vele kokmeeuwen vliegen ook heel wat zilvermeeuwen elke dag op en neer naar de voedselplaatsen in het binnenland. Dat kunnen dus het kanaal en grote vijvers zijn, maar ook akkers of opgespoten terreinen. Daar leeft de soort van allerlei afval, regenwormen en andere ongewervelden of liefst dode zoetwatervissen en levende zwanenmossels. Het

gebeurt dat een zilvermeeuw deze laatste soort van op een zekere hoogte op de grond laat vallen om de schaal te breken. In het binnenland zie je de meeuw zelden actief vissen. Aan de kust gebeurt dat wel en dan vooral op haring of andere vissoorten die in scholen zwemmen. De Engelse naam is daar trouwens een verwijzing naar: *herring gull*. De zilvermeeuw pikt graag een eitje of kuiken mee van verschil-

steeds meer op Brussel'

Dat schrijft Wim Erkelbout in zijn recente studie *Anatomie van een provincie*, waarin hij een beeld geeft van de provincie Vlaams-Brabant. De onderzoeker wijst vooreerst op de toenemende verstedelijking van de Vlaamse Rand. Het bevolkingsaantal in Halle-Vilvoorde nam de afgelopen tien jaar met 2,94 % toe. In de faciliténgemeenten is de bevolkingsdichtheid even hoog als in Brussel. 'De Rand raakt stilaan dichter bevolkt dan pakweg Leuven', zegt Erkelbout. 'De afgelopen jaren migreerde er vooral volk uit Brussel naar de Rand. In de periode 1997-2003 verhuisden meer dan 80.000 personen van de hoofdstad naar Vlaams-Brabant. Er kwamen 29.000 personen meer naar Vlaams-Brabant dan er weggingen.'

Lusten en lasten

Halle-Vilvoorde wordt ook steeds internationaler. Vlaams-Brabant verwelkomde de afgelopen tien jaar 50.000 nieuwe buitenlandse inwoners. Er kwamen 10.000 buitenlanders meer naar Vlaams-Brabant dan er weggingen. Door de nabijheid van Brussel treffen we ze vooral aan in Halle-Vilvoorde (7,2 % van de totale bevolking). Ook qua sociale achterstelling lijkt de Rand steeds meer op Brussel. De percentages vreemdelingen afkomstig uit armere landen treffen we vooral aan in de directe Rand rond Brussel. Opvallend is ook het grote aandeel jongeren (0-19 jaar) in verhouding tot de beroepsactieve leeftijd in de zuidrand en in steden als Vilvoorde en Ma-

chelen. Veel jonge gezinnen vinden hier dus nog steeds een woonplaats. Dit impliceert volgens Erkelbout ook dat er nog verder gebouwd wordt.

'In de randgemeenten worden stilaan de typisch stedelijke eigenschappen voelbaar: een hogere werkloosheid, meer leefloners en een dichtslibbend wegennet.' Zo is de werkloosheidsgraad in de Vlaamse Rand hoger dan elders in de provincie Vlaams-Brabant met pieken in de faciliténgemeenten. In tegenstelling tot elders in de provincie steeg het aantal leefloners in Halle-Vilvoorde de afgelopen zes jaar voortdurend. Kansarmoede komt relatief weinig voor, al is er de laatste jaren toch een lichte stijging. Opvallend is ook dat in Vlaams-Brabant het aantal rokers, overmatige drinkers, mensen met overgewicht en mensen met een depressie ongunstiger evolueert dan elders in Vlaanderen. 'Is deze evolutie toe te schrijven aan de hoge immigratiecijfers of zijn het typische welvaartskenmerken van een bevolking met een hoge werkdruk?', vraagt de auteur zich af.

Uitdeinende kringen

Het aandeel van het Nederlands in de Rand gaat achteruit; de taaldiversiteit neemt toe. 29 % spreekt thuis Frans. In de zes faciliténgemeenten is dat zelfs 61 %. In Halle-Vilvoorde spreekt 1 op 4 leerlingen van het basisonderwijs thuis geen Nederlands. De hoogste percentages vinden we terug in Machelen (42 %), Zaventem (38 %), Sint-Pieters-Leeuw (37 %), Vilvoorde en Hoeilaart (35 %).

Van de faciliténgemeenten zijn hierover geen gegevens bekend. Erkelbout wijst in dit verband op de enorme inspanningen op vlak van het Nederlands in het tweedekansonderwijs. 'Anderstaligen nemen 70 % van de deelnemersuren voor hun rekening, 23 % volgt alfabetisering en 48 % Nederlands als tweede taal. Deze inspanningen zijn noodzakelijk voor het in stand houden van het sociaal weefsel in de Rand.'

Een neveneffect van de toenemende verstedelijking van de Rand is de vlucht van de oorspronkelijke bewoners die dieper de provincie intrekken. 'Vergelijk het met de steeds uitdeinende kringen in het water nadat je er een steen hebt ingegooid. Vroeger lagen de gemeenten met de hoogste gemiddelden aan belastbaar inkomen als een mooie concentrische cirkel rond Brussel. De gemeenten met de hoogste scores liggen nu duidelijk verder van de stad met een concentratie tussen Brussel en Leuven. Gemeenten in de Rand kenden vroeger ook bijna geen werkloosheid. Dat is inmiddels anders. Ook de woningprijzen zijn ondertussen hoger in gemeenten die verder van Brussel verwijderd zijn.'

i Wim Erkelbout schreef de studie *Anatomie van een provincie* met de steun van de provincie Vlaams-Brabant in opdracht van het Provinciaal Platform voor Sociaal Cultureel Werk van Vlaams-Brabant. Erkelbout is medewerker van Vormingplus Oost-Brabant.

lende vogelsoorten van wie ze het broed kan bemachtigen.

Op heel veel plaatsen vervoegt de zilvermeeuw grotere groepen kokmeeuwen waardoor zijn forsere postuur meteen opvalt. Als je een meeuw ter grootte van een zilvermeeuw ziet maar met een chocoladebruin verenkleed, gaat het om een kleine mantelmeeuw. Bij de zilvermeeuw zijn de mannetjes merklijk groter dan de wijfjes, maar dat zie je enkel met een geoefend oog. De foto, genomen aan het kanaal ter hoogte van de Verbrande Brug in Grimbergen -

duis diep in het binnenland - toont een vogel op weg naar volwassenheid. Dat kun je zien aan de bruine tinten die hier en daar nog aanwezig zijn in de veren en aan de zwartbruine bek. Als het dier volwassen is, kleuren de bovenvleugels egaal lichtgrijs en wordt de snavel geel met een kenmerkende rode vlek aan de onderkant.

De zilvermeeuw is bekend om haar assertiviteit tegenover soortgenoten en vijanden, maar dat belet niet dat de eieren in de grondnesten toch regelmatig ten prooi vallen aan onder meer de vos die zich ook aan onze kust heeft gevestigd. Dat kan de reden zijn waarom er zich daar meer en meer een merkwaardig fenomeen voordoet. Vooral in Oostende

heeft de zilvermeeuw platte daken ontdekt als nieuwe broedplaats. Voorlopig breidt die tendens zich niet uit naar het binnenland, al weet je natuurlijk nooit wat de natuur in petto houdt. In deze tijd van het jaar kun je meer vogels zien dan in de zomerperiode. Dat hangt van het weer af. Als het koud is in Scandinavië en zelfs Nederland of Groot-Brittannië zakken de dieren naar onze contreien af of vliegen ze verder door naar Frankrijk. Toch houden ze zich ook dan vooral op aan de kusten. Onder meer in de buurt van de IJzermonding in Nieuwpoort of in het Zwin zie je ze soms bijna binnen handbereik en merk je hoe groot ze wel zijn.

TEKST Hermand Dierickx ■ FOTO Herman Dierickx

Het lot van het grote bos

Jacques Sténuît en Michel Maziers

Op 26 oktober 1909 richtte landschapsschilder René Stevens met enkele culturele en politieke prominenten *De Vrienden van het Zoniënwoud - Les Amis de la Forêt de Soignes* op. Zij ijverden voor een betere bescherming van het Zoniënwoud dat steeds meer onder druk kwam te staan door de industrialisering, de aanleg van wegen en de recreatie.

TEKST Herman Dierickx ■ FOTO Filip Claessens

Nog tot 31 januari kun je in de Sint-Gorikshallen in Brussel een tentoonstelling bezichtigen die aan de honderdste verjaardag van de vereniging gewijd is. De expo is opgebouwd als een boswandeling volgens de hoofdstukken uit het pas verschenen jubileumboek *Het Zoniënwoud, een nieuwe visie op een patrimonium met toekomst*. Het was voor Randkrant een goede gelegenheid om een aangename babbel te hebben met Michel Maziers, secretaris-generaal van de vereniging en inwoner van Sint-Genesius-Rode.

De *Vrienden van het Zoniënwoud* zijn van oudsher bekommerd om het lot van het grote bos. 'De mensen beseffen niet dat het Zoniënwoud zo veel diverse functies vervult. Als je weet dat zowel de sociale, culturele, wetenschappelijke, landschappelijke, economische, ecologische en zelfs politieke aspecten in beschouwing moeten worden genomen, kun je je voorstellen dat het om een ingewikkeld verhaal gaat. Om er één voorbeeld uit te pikken: op de drukste dagen krijgt het bos dertigduizend bezoekers te verwerken. Dat is enorm. Die toeristenstroom moet je verantwoord kanaliseren.'

Versnippering

Wat zijn de belangrijkste knelpunten waarmee het Zoniënwoud vandaag kampt?

'Eén van de grote uitdagingen is ongetwijfeld de verregaande versnippering van het gebied', zegt Michel Maziers. 'De grote verkeersaders zijn onneembare barrières voor vele diersoorten. Het bewijs vormen de reeën, everzwijnen en andere verkeersslachtoffers, ook op de kleinere invalswegen. Het einde daarvan is niet in zicht. De geplande verbreding van de Noorderring zal vroeg of laat leiden tot meer rijstroken verderop, ook in het Zoniënwoud. Dat is nefast voor vele diersoorten en de rust in het bos. Ecoducten kunnen een deel van de oplossing zijn, maar die zijn duur en het is niet duidelijk of de overheden daarin willen investeren.' Een ander knelpunt sluit aan bij de versnippering. 'Op termijn moet het mogelijk zijn betere groene verbindingen te maken met het Halterbos in het zuiden en het Meerdaalwoud in het oosten. De sluipende urbanisatie aan de randen van het bos werkt de aftakeling ervan in de hand. Dat kunnen keren zou de biodiversiteit en de zachte recreatie ten goede komen en het zou vele woongebieden opnieuw wat leefbaarder maken.'

Voor de natuurontwikkeling is het opzetten van bosreservaten dan weer een echte opsteker. 'In die reservaten kan alles zijn gang gaan door het consequente nulbeheer dat wordt gevoerd. Het bos wordt veel diverser, de structuur complexer en daarmee doen vele organismen hun voordeel. Het is goed dat de wandelwegen die daar doorlopen niet altijd worden afgesloten, zodat de wandelaars kunnen zien hoe een natuurlijk bos zich

ontwikkelt. Dit moet in de toekomst nog verder uitgediept worden.'

Opwarming

Maar de grootste bedreiging hangt vermoedelijk samen met de klimaatverandering. 'Nu al zien we dat de beuk, de belangrijkste boomsoort in het Zoniënwoud, en de zomereik het moeilijk krijgen. De kruinen dragen steeds minder blad. Dat is een veeg teken. Het is me niet duidelijk hoe we die kwalijke tendens kunnen keren. Wel duidelijk is dat er iets moet gebeuren. Het gaat allemaal te snel. De natuur kan niet volgen. Misschien moeten we overwegen om wintereik, die beter tegen de temperatuurstijging bestand is, aan te planten.'

'Met de verbreding van de spoorlijn voor de HST zullen de klassieke plantenexoten weer de kop opsteken. Door het omwoelen van de bodem krijgen zowel de Japanse duizendknoop als de reuzebalsemien en de reuzeberenklauw nog meer voet aan de grond en verdringen ze inheemse soorten', zegt Jacques Sténuît, voorzitter van de Vrienden van het Zoniënwoud, die er is komen bijstaan. Het is duidelijk: de uitdagingen voor het Zoniënwoud van de toekomst zijn groot. De Vrienden van het Zoniënwoud weten wat te doen.

i Op de website www.soignes-zonien.net vind je alle informatie over De Vrienden van het Zoniënwoud - Les Amis de la Forêt de Soignes. Het jubileumboek *Het Zoniënwoud, een nieuwe visie op een patrimonium met toekomst* kun je verkrijgen op de tentoonstelling in de Sint-Gorikshallen in Brussel (tot 31 januari) en in de boekhandel.

DE Das Schicksal des großen Waldes

Die Aufsplitterung, die großen Verkehrsadern, die Freizeitaktivität bedrohen den Zoniënwoud. Doch die größte Bedrohung für diesen Wald hängt vermutlich mit dem Klimawandel zusammen. 'Wir erkennen jetzt bereits, dass die Buche, die wichtigste Baumart im Zoniënwoud, und die Sommereiche in Bedrängnis geraten. Die Kronen tragen immer weniger Blätter. Und ich sehe nicht, wie wir diese schädliche Tendenz umkehren können. Es ist jedenfalls deutlich, dass etwas geschehen muss', sagt Michel Maziers, Generalsekretär der Vrienden van het Zoniënwoud - Les Amis de la Forêt de Soignes und Einwohner von Sint-Genesius-Rode. Diese Vereinigung begeht ihr hundertjähriges Jubiläum mit einer Ausstellung in den Sint-Gorikshallen in Brussel und einem Jubiläumsbuch über die Zukunft des Zoniënwoud.

Vervlogen tijden

Wie heimwee heeft naar *de goede oude tijd* moet naar Nossegem. Iedereen die daar **Brasserie Nostalgem** binnenkomt, lijkt door een teletijdmachine teruggeflitst te worden naar al het lekkere dat het goede boerenleven uit de jaren 50 opleverde.

Alain Clauwaert en Bea Thielemans, voormalig beenhouwer en verpleegster, besloten enkele jaren geleden om een oude woning om te toveren tot een gezellige brasserie. De naam is afgeleid van het Griekse *noostol*, wat thuiskomst betekent. En inderdaad, zelfs in het kleinste kamertje voel je je onmiddellijk thuis dankzij grootmoeders favoriete spreuk *God ziet mij, hier vloekt men niet*. Alain heeft duidelijk een eenvoudig maar doordacht concept gevonden. Mensen laten genieten en zich thuis laten voelen. Een concept dat scoort, want op deze zaterdagavond wordt de ene tafel na de andere gevuld en moeten enkele mensen die niet gereserveerd hebben wachten. Wij zijn echter op tijd en kunnen onmiddellijk de benen onder ons tafeltje schuiven.

Kikkerbillen

Bij het zien van de menukaart ervaar ik puur jeugdsentiment. Val limonade, gele (orange) of witte (limon) is een superdrankje uit mijn jeugdijaren. Maar o contrarie: starten doen we met een lekkere frisse Lindemans Kriek (€ 2,25). Voor mijn eerste proefstuk kies ik voor de suggestie, de *Kikkerbillen met look* (€ 10). Ik weet dat kikkerbillen van nature niet echt een uitgesproken smaak hebben, maar deze billetjes zijn helaas toch wat aan de fletse kant. Misschien had de kok beter de lookteentjes uitgeperst in plaats van ze gewoon in kleine stukjes te versnijden? Ondertussen geniet mijn tafelman van een overheerlijke *Rundscarpaccio met Grana Padano* (€ 8,5). Voor de verandering eens niet met

Parmezaanse kaas, wat ik wel kan appreciëren. Padano lijkt op Parmezaanse kaas, maar is minder vet.

A point

Vervolgens krijg ik mijn *Struisvogelsteak met Mexicaanse patatjes en sausje van rozemarijn* (€ 20) voorgeschoteld. Het vlees is a point zoals gevraagd en smaakt lekker sappig. Een verfijnd gerecht. Het sausje van rozemarijn doet het geheel extra goed geuren. De *Victoriabaars met brandade en sausje van spinazie* (€ 18,5) aan de overkant valt dan weer wat tegen. Niet de Victoriabaars - die is perfect gebakken - maar wel de brandade. Dit is een mengeling van vis en allerlei soorten fijn-gesneden groentjes. Helaas leek dit eerder een verzameling van allerlei keukenrestjes.

Op naar de desserts! We kiezen voor een echte ouderwetse *Tarte Tatin* (€ 6,5), die we besluiten gezellig onder ons tweetjes op te smullen. Een gekarameliseerd appeltaartje, een grote bol vanilleijs, een toefje verse slagroom en enkele rode vruchten. Pure verwennerij en al bij al vrij simpel. We danken het recept aan de Franse zusters Tatin die het gerecht een goede eeuw geleden op de kaart zetten.

TEKST Sandra Szondi ■ FOTO Kris Mouchaers

i **Brasserie Nostalgem**
Leuvensesteenweg 636,
1930 Nossegem, 02 757 14 70.
Gesloten op zaterdagmiddag en zondag.

WIN het boek *100 lekkere restaurants in Halle-Vilvoorde* van Dirk De Mesmaeker door een email te sturen naar randkrant@derand.be. We geven er 10 exemplaren van weg!

Een fotograaf spreekt in beelden. Maar achter elke foto schuilt dikwijls ook een persoonlijk verhaal, waardoor we de foto soms met andere ogen bekijken. In *beeldverhaal* geven we een jaar lang het beeld en het woord aan een fotograaf. Eerste in de rij is persfotograaf Michiel Hendryckx, die in opdracht van de provincie Vlaams-Brabant zijn eigenzinnige versie van de Rand heeft gefotografeerd. Onze medewerker Michaël Bellon tekende zijn verhaal op. Meer info vind je op: www.vlaamsbrabant.be/rand

Brussels International

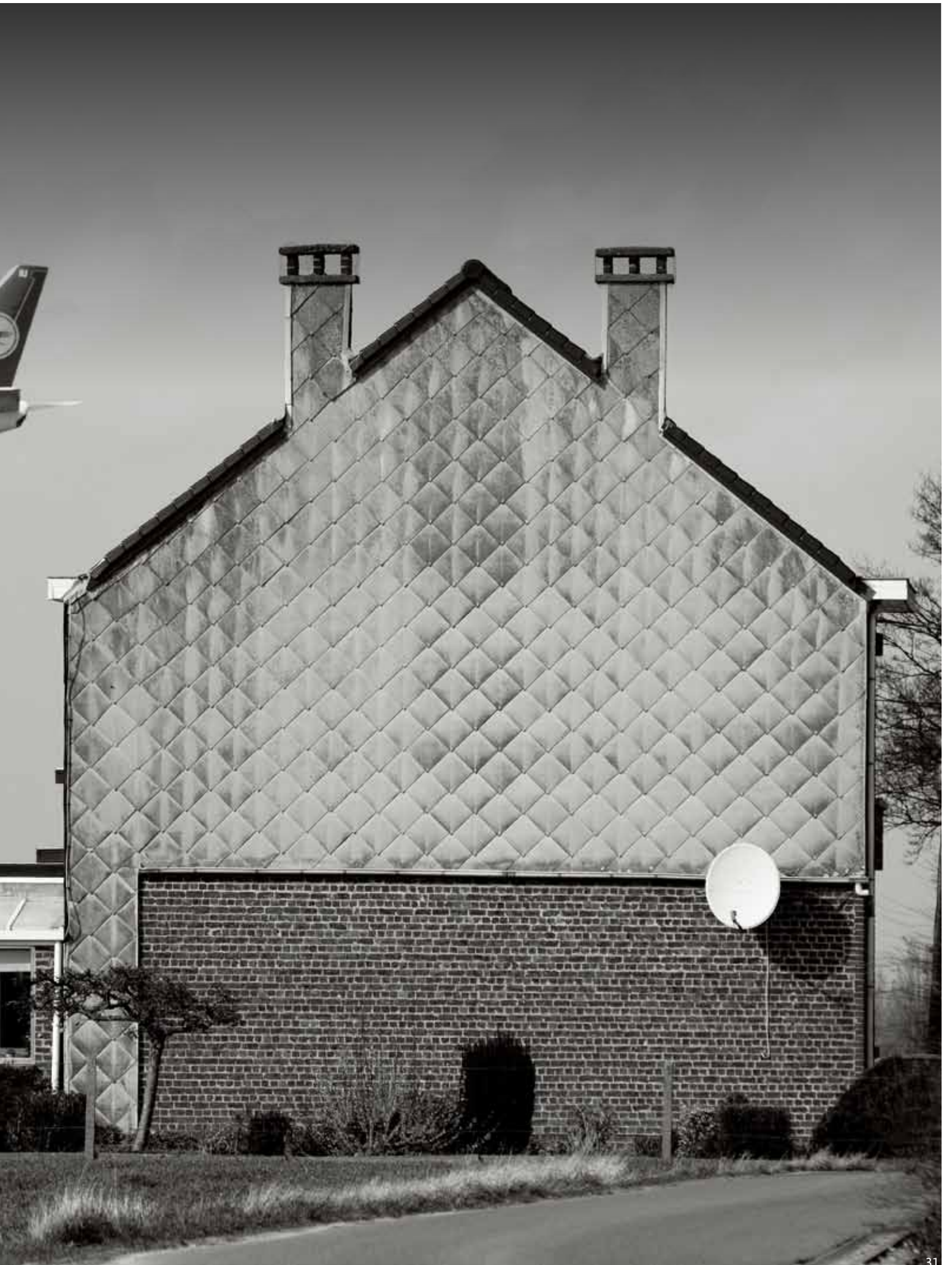
Hier heb je een van mijn dada's: de blinde wachtgevel in België. In het begin van de 20e eeuw, toen iedereen langs de steenweg ging wonen, waren we goed op weg om van België één lintbebouwing te maken. Dat is uniek in de wereld. Lintbebouwing is ook iets wat Vlamingen en Walen bindt. De steenwegen waren vroeger een bron van ontspanning. Toen ze op pensioen was, ging mijn grootmoeder in zo'n rijwoning wonen, om te kij-

ken naar wat er allemaal op de steenweg gebeurde. De passage was haar dagelijkse *soap*. Maar vanaf de jaren 60 werden de steenwegen alsmaar drukker en onaangener en wou niemand er nog wonen. De Vlaming verschanste zich in verkavelingen.

Zo'n blinde wachtgevel is een metafoor voor de 20e eeuw. De gevel die vruchteloos wacht op het huis, op de buur die nooit zal komen. Dat erg Belgische gegeven wordt nog

aangezet door het surrealisme van dat laagvliegende vliegtuig. En dan heb je nog die *eindeloze* achterbouw. Ook dat is typisch Belgisch. De Belg *migreert* de eigen tuin in. Vaak wonen de bewoners in die aanbouwsels en worden de huizen alleen nog gebruikt om in te slapen. Ik denk trouwens dat de Belg daarin absoluut gelukkiger is dan de Nederlander: de ongeremde mogelijkheid om achteraan een kot bij te bouwen, is echte vrijheid.

Springen zonder omkijken

Hink-stap-springen deed de Russische Svetlana Bolshakova al langer. Maar haar hart maakte pas bokkensprongen toen ze de Belgische atleet Stijn Stroobants ontmoette. Svetlana kwam in Zaventem wonen, werd Belgische en brak het nationaal record.

TEKST Johan De Crom ■ FOTO Filip Claessens

Aan de mentaliteit in ons land moest ze even wennen. 'Vreemd dat je hier een afspraak moet maken om bij je burens op de kofie te gaan.' Svetlana Bolshakova (25) woonde als jong meisje in Sint-Petersburg en deed er aan turnen, dansen en kunstschaatsen. Het was een atletiekcoach op talentenjacht die haar op school overhaalde atletiektrainingen uit te proberen. Svetlana startte op haar dertiende met hoogspringen en verspringen tot ze op de kampioenschappen van Sint-Petersburg het vreemde hink-stap-springen eens uittestte en meteen derde werd. In 2001 werd ze tweede op het WK en in 2003 derde op het EK voor junioren. Ze werd verschillende keren de Russische kampioene.

Hoogspringer Stijn Stroobants liep ze tegen het lijf op de Europese kampioenschappen voor min 23-jarigen in het Duitse Erfurt. De vonk sloeg over. In 2006 trouwden ze. In 2008 werd Svetlana Belgische. 'Voordien kon ik met mijn visum altijd maar een paar maanden in België verblijven. Het was steeds opnieuw een komen en een gaan. Dat was slopend', herinnert Svetlana zich.

Het leven van een atleet

In Rusland verloopt een loopbaan in de atletiek heel anders dan in België. Individuele coaching bestaat er niet voor beginnende atleten. Zij worden opgedeeld in leeftijdsgroepen en krijgen training van één coach die een paar uren later weer een andere groep begeleidt. 'Je moet er eerst een prestatie leveren op basis waarvan je betaald wordt. Zo kreeg ik een jaar elke maand 1000 euro voor mijn derde plek op het EK. Als je dat niet krijgt, moet je het als jonge atleet stellen met een soort *studentengeld* van 150 euro. Je moet studeren of werken naast je sport of je redt het niet', zegt Svetlana. Het contract dat Svetlana heeft met de Vlaamse Gemeenschap levert haar maandelijks 1200 euro op. 'Dat is niet zo veel als je bedenkt dat ik geen ander werk mag aannemen en niet mag studeren. In Rusland heb je minder zekerheid, maar je kunt er als individuele atleet wel meer verdienen.'

Lauw

'België is streng voor zijn atleten. De prestatie minima om naar een WK te gaan, liggen hoog', vindt Svetlana. 'Als het even minder

MOOIESTE MOMENT IN BELGIË

Mijn huwelijk met Stijn.

MOOIESTE MOMENT IN RUSLAND

Het weerzien van Stijn op de luchthaven.

MOOIESTE PLEK IN BELGIË

Brugge om zijn waterlopen, Leuven om zijn studenten.

MOOIESTE PLEK IN RUSLAND

Petergof of Fonteinstad, nabij Sint-Petersburg.

ZO IS DE BELG

Negativistisch, carrièregericht, vriendelijk.

ZO IS DE RUS

Open, hulpvaardig, dronken.

goed gaat, verlies je je steun. Ik kende lange blessures in 2007 en 2008 en verloor mijn contract. Dit voorjaar moest ik meteen goed springen om een nieuw contract te krijgen. Ik brak het Belgische record, maar toch was de reactie aan de lauwe kant. Maar goed, ik train voor mezelf en in mijn buurt krijg ik veel steun.' De Russisch-Belgische atlete heeft weinig tijd voor het Zaventemse buurtleven. Ze beperkt zich tot trainen in het plaatselijke fitnesscenter. 'Tijdens mijn blessureperiode kreeg ik bloemen van de sporters daar. Dat deed deugd. De mensen zijn hier vriendelijk met buitenlanders, zolang ze bijdragen aan de samenleving.' Svetlana en Stijn wonen in een moderne appartementsblok. De jonge atlete mist wel eens het grootse, architecturale en moderne Sint-Petersburg. 'De mensen in Zaventem zijn veel bedeesder en meer gesloten.'

Svetlana traint en leeft dag in dag uit met haar man. 'Ik heb daar geen probleem mee. We steunen elkaar. Dat is moeilijker tijdens wedstrijden waarin we verschillend presteren. Je kan dan nooit voluit blij of triest zijn om een resultaat.' Svetlana viel voor de rustige Stijn en zijn respect voor vrouwen. 'Mijn Russische vriendinnen kunnen niet geloven dat ik een man heb die niet rookt en niet drinkt.'

EN Jumping without looking first

Svetlana Bolshakova (25) is a top triple jumper. She and her husband, the high-jumper Stijn Stroobants, have their home in Zaventem. An athletic career in Russia bears no comparison with the system in Belgium. Individual coaching for athletes just starting out is unheard of there. 'You have less security in Russia but you can earn more as an individual athlete. Belgium applies strict rules to its athletes. The minimum performance criteria to take part in a world championship are set quite high. And when things are going less well, you lose your support. The young athlete confesses she misses St. Petersburg, which she admires for its grandiosity, architecture and modernity. 'The people in Zaventem are shyer and less outgoing.'